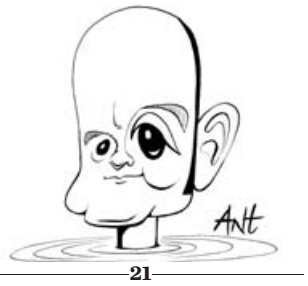
ara

DILLUNS
16 DE JUNY DEL 2025
NÚMERO 5267

2 EUROS

21

SEBASTIÀ ALZAMORA

escriptor

L'electorat d'esquerres es desmobilitza pels escàndols de l'esquerra; l'electorat de la dreta sembla resistir impàvid

32

XAVIER BOSCH

periodista i escriptor

La darrera vegada que va estar contra les cordes, Sánchez va convocar eleccions. Ara potser no serà tan agosarat

P 12-13

MERCAT IMMOBILIARI

Bombolla d'habitatge a Barcelona amb preus rècord a Catalunya

Un estudi identifica que el mercat està sobreescalfat des de fa dos anys, també a Madrid

El cost de comprar un pis ha superat el màxim històric del segon trimestre del 2007

P 08

MAXAR TECHNOLOGIES / EFE

L'Iran estava a punt d'aconseguir armes atòmiques?

Una imatge per satèl·lit mostra les destrosses causades aquest cap de setmana pels atacs israelians a la planta d'enriquiment d'urani de Natanz, a l'Iran, que també han afectat instal·lacions militars, edificis civils i dues plantes de gas

P 04-05

Tots els escenaris que Sánchez té al davant

Explorem les possibilitats a què l'aboca el cas Cerdán

P 09

Trump presideix una desfilada militar deslluïda

Els buits entre el públic contrasten amb les protestes massives

DOUG MILLS / REUTERS

P 11

Petits inversors d'energia solar reclamen compensacions

62.000 afectats se senten expulsats del mercat

CORREPINSI BOTICLASTES

El passatger del seient 11A

Avegades, a la vida passen coses inexplicables. Més de dues-centes persones van morir en l'accident d'Air India, incloses les que es trobaven a terra i van ser envestides per l'aeronau. Hi va haver supervivents? Sí. Un.

Una sola persona es va salvar. I va sortir caminant pel seu propi peu. El seu germà, que viatjava just al seu costat, va morir. Insisteixo: al seient del costat.

He dedicat bona part de la meva vida a pensar i escriure sobre el factor sort. L'Àlex Rovira i qui signa aquesta columna vam defensar en el seu dia, a la faula *La bona sort*, que la sort no és una loteria, sinó una combinació d'oportunitat i preparació. Que cal crear les condicions perquè aparegui. Que la sort afavoreix qui treballa, observa, insisteix, persevera. Ara bé, com apliquem això aquí?

El seient 11A no va ser una preparació. Va ser una assignació. No hi ha estratègia, ni mèrit, ni oportunitat. Hi ha atzar. Brutal. Pur. Incomprensible. I aquella persona que camina, viva, entre la resta de passatgers, morts, queda marcada per sempre.

M'imagino el silenci dins del seu cap. El pes de la pregunta impossible: per què jo? No és una sort que es pugui celebrar. És una supervivència que exigeix un relat. Una explicació que, probablement, no existeix. Només el temps, i potser l'espiritualitat, li permetrà resignificar aquell miracle sense mèrit ni culpa.

Sempre he cregut en el destí com un fet que es construeix. Que els nostres actes tracen un camí. Però també sé que hi ha esdeveniments que queden fora d'aquest traçat. Que cauen com meteorits damunt nostre. I llavors un només pot decidir què fer amb el que li ha tocat.

Convertirà el passatger del seient 11A la seva vida en un testimoni? Sentirà que té una missió? Es retirarà del món en silenci? Ningú no ho sap. Sobreviure així –d'una manera tan brutalment aleatòria– no sé si et converteix en afortunat. Més aviat al contrari. O potser una altra cosa: et converteix en algú a qui la vida ha fet una pregunta molt difícil.

El que faci, d'ara endavant, amb aquesta pregunta... això sí que és destí.

FERNANDO TRIAS DE BES

alesxarxes

BLUESKY

Thomas Zimmer (@thomaszimmer.bsky.social)
Historiador
"Els trumpistes parlen molt de representar l'*Amèrica real*. Dissabte es va mostrar fins a quin punt això és una mentida propagandística estranya: una àmplia i heterogènia coalició de persones es va mobilitzar per protestar mentre el règim només oferia una desfilada militar amb una excusa vergonyosa i trista"

X

Mikel Ayestaran (@mikelayestaran)
Periodista
"Pagarem molt de temps la normalització de la mort de desenes de milers de civils a Gaza. Els civils són civils a Gaza, Israel, l'Iran, Líban, Síria..."

X

Sor Lucía Caram (@sorluciacaram)
Monja contemplativa
"La vida val més que l'odi. La humanitat és més forta que la barbàrie. No més guerres. Que esclati la bondat i floreixi la pau"

BLUESKY

Raquel Marcos (@raquelmarcos.bsky.social)
Periodista
"Hi ha gent en el costat bo de la història, gent en el costat dolent, i després hi ha la gent en el costat còmode de la història"

X

Lluís Apesteguia (@LluisApesteguia)
Diputat al Parlament de les Illes Balears (Més per Mallorca)
"Ja fa tres dies de la segona onada del cas Koldo i des del PSOE just s'ha reaccionat amb la dimissió dels implicats (home, just faltaria...) i la promesa d'una auditoria externa (insultant el Tribunal de Comptes, com si es dedicàs a fer macramé). No veuen que no basta?"

X

Gaspar Llamazares (@GLlamazares)
Ex coordinador general d'Esquerra Unida (IU)
"1) Col·laborar i investigar el que ha passat en el partit, en el govern i en les empreses implicades. 2) Tallar en sec, retre comptes i exigir totes les responsabilitats. 3) Congrés extraordinari, recompondre el govern, obtenir la confiança o convocar eleccions"

DANIEL GONZALEZ / EFE

BLUESKY

Paloma Rando (@palomarando.bsky.social)
Guionista
"Com a ciutadana, desitjaria que s'endurís la legislació, que el control sobre els contractes públics s'extremi, que no calgui confiar en ningú més que en les garanties del sistema. Però com a guionista..."

L'ARA, empresa amb segell cultural

pareumàquines

ÀLEX GUTIÉRREZ (@ALEXGUTIERREZM)

No és pas Sánchez, qui té el paper més difícil

SÓN LES HORES més complicades per a Pedro Sánchez, però en realitat el veritable dilema el tenen els seus socis, que han de decidir si li mantenen el suport o es distancien –amb fets i no només de paraula– de tota la ferum de la vella corrupció espanyola de sempre que desprenen els àudios de Santos, Ábalos i companyia. Des del punt de vista mediàtic, és interessant veure com *El País* opera el seu canvi editorial i busca seguir sent el diari dels lectors moderadament d'esquerres però sense ser-ne la crossa incondicional d'altres èpoques. Roma no paga traïdors. Ni el president del grup Joseph Oughourlian, aparentment. El resultat és un editorial ("Credibilitat trencada") que deu ser dels textos més durs contra un president socialista, si descomptem els del mateix diari quan el dirigia Antonio Caño, perquè allò va ser una anomalia històrica, fruit de les últimes raneres del felipisme i el cebrianisme. En el text d'ahir, recordaven a Sánchez que va ser ell qui va nomenar els presumptes corruptes i que la regeneració que prometia quedarà en no res per culpa d'aquest escàndol. A això cal sumar-hi una portada que s'obre sense cap notícia concreta, en favor d'una interpretació duríssima: "Una crisi que amenaça per primer cop la supervivència de Sánchez".

Ara bé, més enllà de gesticulacions i soroll, el veritable gest transcendent és que el diari –fins fa quatre dies el *seu* diari, recordem-ho, amb permís de *La Vanguardia*, on els suports són sempre prestats– li demana que se sotmeti a una qüestió de confiança. És a dir, agafa les pinces i trasllada la patata calenta als socis. Els editors gràfics poden buscar totes les fotos que vulguin de Sánchez amb cara compungida, però són Junts, Esquerra i la resta els qui han de decidir si s'estimen més seguir vivint a Guatemala o estan preparats per mudar-se a *Guatepitjor*.

BONDIA

El rei i la llei

Aquest cap setmana hem tornat a sentir el vertigen de viure en un món que penja d'un fil, amb els atacs d'Israel a l'Iran i l'assassinat d'una congressista demòcrata de Minnesota.

Per acabar de completar el quadre, Trump s'ha regalat una desfilada militar a Washington. Fer desfilar els soldats per davant de la Casa Blanca ha estat una exageració tan gruixuda com el traç dels seus retoladors, perquè l'exèrcit és un implícit omnipresent a la vida americana. Encara recordo el dia que el comandant d'un avió ens va demanar un aplaudiment per a un grup de soldats que eren a bord (i tothom va aplaudir), i com als temps morts del bàsquet de la NBA feien saludar els soldats ferits a l'Afganistan perquè rebessin l'ovació del públic.

Una desfilada sempre és una demostració de força, i com que el món prou que sap quina és la força militar més gran, és evident que Trump ha ensenyat les tropes al seu poble, just aquests dies que ha desplegat *marines* per reprimir manifestacions. La resposta ha estat a l'altura. Amb la demostrada capacitat de saber dir-ho tot en un parell de monosíl·labs, els americans que s'han manifestat contra Trump han triat l'expressió *"No kings"* [Reis no]. Els americans són independents des del dia que van expulsar un rei de la seva vida, de forma que el filòsof Thomas Paine, quan li van preguntar on era el rei al país acabat de crear, va contestar: "A les monarquies absolutes, el rei és la llei. Però ara, a Amèrica, la llei és el rei". Quan la presidència mateixa és una font de caos, quan Trump juga a ser rei, el que posa en risc són 250 anys sense monarques capriciosos ni Nerons piròmans.

ANTONI BASSAS

a
L'EDITORIAL

Protegir els petits inversors de renovables

Encara no sabem les causes de l'apagada massiva del 28 d'abril que va deixar tota la península Ibèrica sense llum, però sí que sabem que la manca d'inversions i la inestabilitat de la xarxa són dos punts dèbils que hi estan relacionats i que convé abordar. Les energies renovables no són les responsables de l'apagada, però la manca de planificació i de previsió a l'hora d'integrar-les al sistema elèctric hi pot tenir molt a veure. Aquesta manca de previsió i de planificació s'està notant també ara amb la situació de 8.500 petits inversors catalans en energia solar –62.000 a Espanya–, que han quedat abandonats per la mateixa administració que els va empènyer a fer la inversió i que ara compensa, per les mateixes raons, grans fons internacionals però a ells els deixa a l'estacada.

L'any 2010, a causa de la crisi econòmica, el govern espanyol, en mans dels socialistes, va retallar les retribucions a les plantes d'energia solar. Ho va fer a canvi d'allargar-les cinc anys més. Però el 2014 el govern, llavors en mans del PP, va canviar el sistema per calcular-les i, a la pràctica, les va reduir entre un 30% i un 50%. Molts petits inversors s'havien endeutat per tirar endavant els projectes d'energies renovables, en un moment en què la tecnologia no era tan madura ni tan assequible com ara. Havien estat uns pioners, però arran dels canvis de regulació es van començar a trobar en una situació complicada. Alguns es van malvendre les instal·lacions, altres van haver de refinançar el deute i pagar més interessos, cosa que reduïa encara més els ingressos que aconseguien.

Molts petits inversors s'havien endeutat per tirar endavant projectes en un moment en què la tecnologia no era tan madura com ara

Aquesta situació no només va afectar petits inversors. La Moncloa ha decidit pagar 32 milions de dòlars de compensació per aquests canvis de regulació al fons Blasket, especialitzat en plets judicials, que tenia un procés d'arbitratge obert al Banc Mundial. Blasket havia comprat els drets d'aquest plet a una altra gran empresa, JGC Holdings. En canvi, el Tribunal Suprem considera que els petits inversors no tenen cap dret a cap compensació. Ells han hagut de recórrer a la justícia espanyola.

Tot plegat, a part d'una clara sensació d'injustícia que fa que els petits inversors també reclamin compensacions, té efectes per a tota la societat. Si les energies renovables havien estat una oportunitat per descentralitzar el sector de la producció elèctrica, al contrari del que havia passat amb el sistema energètic basat en combustibles fòssils, aquesta oportunitat s'està perdent. Segons l'Associació Nacional de Productors d'Energia Fotovoltaica, si entre el 2007 i el 2008 les petites instal·lacions oferien el 62% de la capacitat de generació elèctrica instal·lada, ara són només el 0,5% de les noves. Sembla, doncs, que es perd l'empenta de petits empresaris i inversors que podrien ajudar a accelerar el desenvolupament de la producció elèctrica amb energies renovables, imprescindibles per intentar frenar l'escalfament global i per garantir la sobirania energètica europea.

LES CARES DEL DIA

B. Netanyahu

El primer ministre israelià, mentre continua l'ofensiva contra els palestins de Gaza, ha afegit llenya al polvorí en què s'està convertint el Pròxim Orient, amb una sèrie d'atacs a l'Iran justament mentre avançaven les negociacions amb els EUA sobre el seu programa nuclear. El seu bel·licisme pot fer escalar la violència a la regió. P. 08

Billie Eilish

La cantant nord-americana va fer al Palau Sant Jordi un dels millors concerts de l'any en aquest espai. Amb només 23 anys ha guanyat nou premis Grammy i dos Oscars, i va demostrar el perquè en un espectacle d'una hora i mitja i de gran intensitat, amb una bona posada en escena i en què va saber connectar amb el públic i convèncer-lo perquè gaudís. P. 23-24

I TAMBÉ A L'ARA.CAT

01
Continuarem pendents de les hostilitats entre Israel i l'Iran i de la possibilitat d'una escalada regional del conflicte

02
També seguirem totes les arestes de l'evolució del cas Santos Cerdán i les possibles noves informacions

03
L'Idescat fa públiques les dades del PIB de Catalunya del primer trimestre

NO T'HO POTS PERDRE

La comarca on Junts vol més Guàrdia Civil

Sembla paradoxal, però Junts ha aprovat a la Cerdanya una moció, que ha rebut el suport d'ERC, que demana que s'hi reforci la presència de la Guàrdia Civil. Expliquem per què. P. 06

Accidents que s'investiguen com l'escenari d'un crim

Els Mossos d'Esquadra es prenen seriosament els accidents de cotxe, i alguns els investiguen com si fossin l'escenari d'un crim. Expliquem com s'ho fan i quins recursos tenen. P. 15

Marc Sarrats

L'humorista es riu dels *influencers* en una sèrie de 3Cat en la qual interpreta un personatge amb el seu mateix nom que es dedica a assessorar negocis i particulars en el món de les xarxes socials. *El creador d'influencers*, rodada a l'estil d'un fals documental, consta de vuit episodis de 15 minuts i promet una bona dosi d'acidesa. P. 24

La tria de l'Empar Juny 2025
Uns vins per brindar com cal

15% de dte.
Preu: ~~86,20 €~~ 73 €

Aconsegueix el lot escanejant el codi QR o entrant a:
botiga.ara.cat

WINE IS SOCIAL | ara

Actualitat

EL CAS CERDÁN

Resistirà ara Pedro Sánchez? Tots els escenaris de la crisi a Espanya

El president espanyol va descartar eleccions, però veus del PSOE i els socis li demanen més contundència

ANDREA ZAMORANO
MADRID

L'informe de la Unitat Central Operativa (UCO) de la Guàrdia Civil que assenyala Santos Cerdán, fins aquest dijous número tres del PSOE, ha deixat Pedro Sánchez contra les cordes. Els indicis de corrupció de la mà dreta del president espanyol al partit han generat una crisi política d'una magnitud que no s'havia assolit fins ara durant el mandat del líder socialista. Les incògnites encara sense resoldre sobre el cas, així com la pressió tant de l'oposició com dels socis parlamentaris de Sánchez i dins del mateix PSOE, generen dubtes sobre les possibilitats que sobrevisqui políticament a aquest terratrèmol. Pràcticament tots els escenaris estan oberts. Què podria passar a partir d'ara?

Sánchez resisteix fins al 2027

La primera hipòtesi és que les intencions expressades per Sánchez en un primer moment siguin les que s'imposin. És a dir, que la dimissió de Cerdán, l'auditoria externa dels comptes i els canvis interns al PSOE, que celebrarà un comitè federal el 5 de juliol a Sevilla per substituir el secretari d'organització i reestructurar l'executiva, serveixin de tallafocs. El president del govern espanyol de moment sosté que resistirà fins al 2027. La seva voluntat és blindar l'executiu espanyol i no avançar les eleccions espanyoles. Aquest és l'escenari que va defensar ahir María Jesús Montero. La vicepresidenta primera i número dos dels socialistes va afirmar en declaracions als mitjans des d'Écija (Andalusia) que el PSOE "ha actuat amb absoluta claredat i contundència" i va reivindicar que "hi ha moltes raons perquè aquesta legislatura continuï caminant".

La pressió obliga a més canvis

Una altra possibilitat és que Sánchez resisteixi al capdavant del govern espanyol i del PSOE, però es vegi obligat a fer més canvis i moviments dels que ha anunciat fins ara, o no pugui esgotar la legislatura. En els últims dies ja s'han començat a sentir veus socialistes crítiques que consideren que la reacció de Sánchez no és suficient. Alguna reclama un avançament electoral per distanciar les eleccions espanyoles de les autonòmiques i municipals previstes per a la primavera del 2027 i reduir el càstig que pot tenir l'escàndol per als socialistes als territoris, si bé es dona per fet que previsiblement implicaria perdre el Palau de la Moncloa. És el que ha plantejat el president de Castella-la Manxa, Emiliano García-Page. Altres càrrecs socialistes han plantejat que es faci un congrés extraordinari del partit per debatre amb més profunditat els canvis que s'haurien de fer.

També els socis de la majoria plurinacional han advertit que no n'hi ha prou amb el que ha anunciat Sánchez fins ara. Sumar ha demanat un "gir de 180 graus" en les polítiques socials de l'executiu i un nou marc relacional amb el PSOE. En un primer moment la formació de Yolanda Díaz no va descartar

Incertesa
Avançament electoral o qüestió de confiança, entre les hipòtesis

que el president del govern espanyol s'hagués de sotmetre a una qüestió de confiança al Congrés, però se'n va desdir i, de moment, cap aliat parlamentari de Sánchez l'hi ha exigit ni li ha retirat el suport. Cal recordar que l'únic que pot activar una qüestió de confiança és Sánchez i que, si la iniciativa obtingués més vots a favor que en contra, hauria de dimitir. Pel que fa a Junts, que fa uns mesos sí que va exigir una qüestió de confiança davant la manca de compliment dels acords per part del PSOE, tampoc no l'ha posat ara sobre la taula, però ha demanat una reunió urgent amb Sánchez per explorar la viabilitat d'esgotar la legislatura.

Tampoc Podem veu que aquesta via "resolgui res", però situa el govern espanyol "a l'UCI" i adverteix que la formació lila "se n'allunya encara més". Ara bé, el que sí que han reclamat els socis és més contundència i explicacions. ERC ha demanat una auditoria "completa i extraordinària" del ministeri de Transports, així com la compareixença de Sánchez al Congrés. Sense accedir encara a aquesta petició, el cap de l'executiu ha traslladat als grups parlamentaris que anirà aquesta setmana a la cambra baixa per enfrontar-se a les preguntes de la sessió de control. El PP ha avançat que, si Sánchez no compareix per donar explicacions sobre el cas Cerdán, demanarà un ple monogràfic extraordinari aquesta mateixa setmana per forçar-lo i sobre el qual els socis s'hauran de posicionar. Una altra de les opcions que té Sánchez sobre la taula és una crisi de govern que impliqui canvis en el consell de ministres i en les àre-

Pedro Sánchez al Congrés dels Diputats en una imatge recent.

CERDÁN DEIXARÀ AVUI L'ACTA DE DIPUTAT

El fins ara secretari d'organització del PSOE, Santos Cerdán, va anunciar ahir en declaracions al mitjà navarrès *Diario de Noticias* que deixarà l'acta de diputat avui. "No vull utilitzar l'aforament per demostrar la meva innocència", va dir l'ex número 3 del PSOE. Quan deixi l'acta de diputat, el magistrat que investiga el cas Koldo al Tribunal Suprem, Leopoldo Puente, el podrà imputar directament sense haver de fer el pas previ de demanar permís al Congrés. El PSOE ja el va instar a entregar l'acta dijous.

ÁLEX ZEA / EUROPA PRESS

Alberto Núñez Feijóo amb militants del PP durant l'acte del partit a Màlaga.

Feijóo atia la por a l'UCO

El líder del PP pronostica que hi haurà més indicis

A. ZAMORANO
MADRID

"Fa setmanes o fins i tot mesos que es parla d'un presumpte informe" de la Unitat Central Operativa (UCO) de la Guàrdia Civil, deia ahir María Jesús Montero sobre els avisos del PP i de mitjans situats en l'espectre de la dreta sobre l'existència d'un document, quan encara era secret, que implicaria Santos Cerdán, l'ara ja ex número tres del PSOE. La vicepresidenta primera del govern espanyol i número dos dels socialistes remarcava que, mentre que "altres el tenien prèviament", el govern espanyol ni l'havia ensumat. D'aquí que la defensa tancada a Cerdán per part del partit i de la part socialista del govern espanyol s'allargués fins a l'últim moment. En canvi, els populars ja en parlaven abans que hi tingués accés tothom. Una insinuació feta perquè es lliguin caps sobre qui té lligams amb la guerra bruta. En canvi, Montero va dir en unes declaracions des d'Andalusia: "S'ha posaten evidència que no existeix policia patriòtica que filtri abans al govern".

Vist aquest context, podria ser rellevantel que el PP pugui ensumarse sobre els següents passos de l'UCO. Alberto Núñez Feijóo va vaticinar ahir en un acte a Màlaga, acompanyat del president andalús, Juanma Moreno, futur contricant de Montero a les eleccions autonòmiques andaluses de l'any que ve, que hi haurà més indicis. "Per a qui tingués dubtes, avui tenim 490 pàgines més de motius per continuar dient-li a aquest govern que és indecent [...] i n'hi haurà més, probablement", va reblar el líder del PP sobre l'informe de l'UCO que assenyala Cerdán. Que en vinguin més després d'aquest amb contingut comprometedor contra Sánchez o altres càrrecs del PSOE, o del govern espanyol, és un dels escenaris que podrien fer caure el president espanyol. "No era *lawfare*, eren delictes", va insistir Feijóo sobre el fet que els socialistes no donessin credibilitat als primers avisos. El president popular va pronosticar que aquest cas suposarà la caiguda de Sánchez, el govern espanyol i el PSOE.

Informes
El popular redobla la pressió: "490 pàgines més de motius"

Connexions
Montero veu sospitós que el PP en parlés abans que es fes públic

Compareixença al Congrés

Mentre Sánchez aguanta i el PP no pren la iniciativa d'una moció de censura, Feijóo pressiona perquè Sánchez comparegui en un ple monogràfic sobre la presumpta corrupció de Cerdán al Congrés. El PP vol que sigui aquesta mateixa setmana i pretén "forçar" la votació de la iniciativa aquest dimarts a la cambra baixa. El líder dels populars va advertir als socis parlamentaris de Sánchez que si no hi donen suport, seran "encobridors". Ara bé, alguns partits de la majoria plurinacional, com ERC, també reclamen una compareixença del socialista. De moment Sánchez haurà d'enfrontarse a preguntes tant del PP com d'ERC i de Vox a la sessió de control de dimecres en un format molt més breu i superficial.

Sánchez es veu forçat a marxar

"Pedro Sánchez, dimissió!" És el crit dels militants del PP reunits a Màlaga ahir en un acte d'Alberto Núñez Feijóo. Tot i que els dirigents populars no creuen que el líder socialista estigui disposat a fer voluntàriament un pas al costat, podria ser una altra de les hipòtesis segons com evolucionin els esdeveniments. De moment el PP continua descartant presentar una moció de censura contra Sánchez que l'obligui a dimitir i convocar eleccions. Ara bé, si algun dels socis s'acabés desmarcant del govern i s'obrís a donar-hi suport canviaria l'escenari. El líder popular manté la pressió pública sobre aquestes formacions, a les quals avisa que seran "còmplices" de la corrupció si no retiren el suport a un Sánchez cada cop més acorralat. Vox, per la seva banda, ha demanat que dos diputats d'alguna altra formació al Congrés els donin suport per arribar als 35 necessaris per poder presentar una moció de censura .

Una altra opció que no es pot descartar és que apareguin més indicis sobre la trama Koldo que estenguin la responsabilitat més enllà dels tres protagonistes (Cerdán, l'exministre José Luis Ábalos i el seu exassessor Koldo García). "N'hi haurà més, probablement", va vaticinar Feijóo, que va dir que esperava que caiguessin tots; tant Sánchez, com el PSOE i el govern espanyol. Que apareguessin més evidències que esquitxessin el líder socialista, el partit o càrrecs de l'executiu podria provocar una dimissió immediata de Sánchez i un avançament electoral amb la incertesa de qui podria substituir-lo al capdavant d'un PSOE molt tocat.

O també hi hauria un altre escenari: que Sánchez dimitís però que no hi hagués convocatòria electoral perquè la majoria plurinacional investís un nou president. Això permetria al PSOE i als seus aliats parlamentaris mantenir el govern d'Espanya davant l'auge de la dreta que indiquen les enquestes. Ja quan Sánchez, el 2024, va prendre's cinc dies de reflexió per les causes judicials que començaven a proliferar, planava aquesta opció: en aquell moment, s'especulava que el pogués substituir una dona. En el si del partit, i amb ascendència sobre Sánchez, també hi ha l'expresident José Luis Rodríguez Zapatero o el president de la Generalitat, Salvador Illa. L'evolució de la política espanyola és, ara mateix, imprevisible.

CHEMA MOYA / EFE

LLENGUA

Mas no confia en l'Estat per l'oficialitat del català

ARA
BARCELONA

En ple debat al Parlament Europeu sobre l'oficialitat del català, l'expresident de la Generalitat Artur Mas no va amagar ahir les poques esperances que té que el govern espanyol posi tota la carn a la graella perquè sigui una realitat. "Amb l'estat espanyol no hi podem comptar. Si no ens agredeix, ja estem en una situació neutra", va dir Mas al videopòdcast *A favor de la política*. Tot i que l'oficialitat de la llengua catalana és un dels compromisos a què Junts va arribar amb el PSOE per la investidura de Pedro Sánchez, l'expresident no es va mossegar la llengua a l'hora de criticar els diferents executius espanyols, també l'actual. "En gairebé quaranta anys d'Unió Europea, cap govern espanyol, de cap color polític, ha tingut la convicció ni la necessitat de defensar la realitat plurilingüística i pluricultural de l'Estat", va etzibar recordant que si ho fa ara és per pura necessitat. Una oficialitat que ara per ara segueix aturada pels recels d'alguns estats. De fet, diverses representacions diplomàtiques dels estats membres davant la UE van avançar a l'ARA que veuen prematur tornar a discutir sobre l'oficialitat de la llengua pròpia de Catalunya en el pròxim Consell d'Afers Generals (GAC), que cau per Sant Joan, i consideren oportú que Espanya deixi passar més temps i tingui un cert marge per intentar convèncer més socis.

PARTITS

Graupera opta a la reelecció a la presidència d'Alhora

ARA
BARCELONA

El president d'Alhora, Jordi Graupera, optarà a la reelecció al congrés que celebrarà la formació independentista el 28 de juny. El filòsof és un dels vuit candidats que s'han presentat per l'executiva. No ho farà la número 2, Anna Punsoda, que deixa la direcció per motius laborals. Sí que tornen a presentar-se Júlia Ojeda, Elisabet Vives, Mariona Bosch i el regidor de Primàries a Granollers, Joan Ricart. Marc Tomàs, Sergi Bo i el regidor d'ERC a Avià, Josep Subirana, s'estrenen en la cursa electoral interna. El nou consell polític, amb un mandat de quatre anys, tindrà com a primer objectiu preparar les eleccions municipals després de la desfeta a les catalanes i de la renúncia de Clara Ponsatí. "Per fer el salt al Parlament, primer cal tenir arrelament municipal", assenyalen fonts del partit, que recorden els precedents de la CUP o d'Aliança Catalana, i que confien en presentar batalla en una seixantena de poblacions. Per aquest motiu, concórrer a les eleccions catalanes no serà un dels punts que es debatran en el congrés del partit. A escala municipal, Alhora vol posar l'accent en la revitalització del català. "Volem ser el partit de la llengua", exposen les mateixes fonts, que volen revertir "la castellanització" amb una regidoria de llengua que compti amb un 10% del pressupost municipal.

COMPETÈNCIES

ARA

Un vehicle de la Guàrdia Civil en una imatge d'arxiu.

La Cerdanya, la comarca on Junts vol més Guàrdia Civil

La moció aprovada també ha rebut el suport d'ERC

XAVI TEDÓ
BARCELONA

Les demandes del territori no sempre s'ajusten a les directrius dels partits. Un exemple paradigmàtic s'acaba de produir al Pirineu. El Consell Comarcal de la Cerdanya, amb majoria de Junts, ha aprovat una moció en què demana al ministeri de l'Interior que reforci la presència de la Guàrdia Civil en les competències que gestiona, especialment en la prevenció d'activitats criminals i en la protecció del medi natural. Aquesta petició arriba després que la formació de Carles Puigdemont tanqués ara fa dos mesos un acord amb el PSOE –pendent de validació al Congrés pel rebuig de Podem– perquè els Mossos tinguin presència a la frontera i puguin executar la devolució de persones estrangeres en situació irregular. El cas és que el text aprovat remarca que la Guàrdia Civil té un "paper fonamental" en la lluita contra el contraban de mercaderies, però també en relació amb el tràfic de drogues, d'armes i de persones, i en aquest últim punt Junts vol que la Generalitat tingui la competència d'expulsar qui arribi il·legalment.

La moció del Consell Comarcal es va aprovar amb una sola abstenció, la del conseller d'ERC per Isòvol, Andreu Ripoll. Els altres sis consellers republicans, els nou de Junts i els altres dos de partits independents i una consellera no adscrita hi van votar a favor. Prèviament, el Consell d'Alcaldes ja havia aprovat el mateix text, en aquest cas per unanimitat dels disset alcaldes. La moció considera que la plantilla actual de la Guàrdia Civil a la Cerdanya "en determinades ocasions és insuficient per cobrir les competències assignades" i, per això, insta el ministeri a reforçar "de manera prioritària" els efectius assignats a la comarca.

Seprona i armes: el detonant

La preocupació dels alcaldes l'han provocat, sobretot, dos motius. D'una banda, la supressió del Seprona (Servei de Protecció de la Naturalesa), que han d'assumir els Mossos d'Esquadra i els Agents Rurals arran dels acords entre el PSOE i les forces independentistes. I, de l'altra, l'eliminació d'unitats d'intervenció d'armes, que podria desembocar, com subratlla el text, en una "pèrdua de control" sobre la tinença i l'ús d'armes i explosius.

L'alcalde de Prullans, el juntaire Albert Maurell, assegura en conversa amb l'ARA que el tema de les armes ha estat fonamental per impulsar la moció. "Si es desmantella la unitat de Puigcerdà, per fer els controls de tinença i revisió d'armes o explosius els onze municipis que pertanyen a Girona hauran de desplaçar-se fins a Ripoll", exposa l'alcalde, que diu que les associacions de caçadors els demanen poder-ho continuar fent a la capital ceretana. "És un tema espinós", admet Maurell, però ressalta que no sembla que "ni a curt ni a mitjà termini els Mossos hagin de gestionar aquestes competències".

Qui ha liderat la iniciativa és el president del Consell Comarcal, Isidre Chia, que ha declinat parlar amb l'ARA. El també alcalde de Bolvir es va reunir setmanes abans amb l'associació de la Guàrdia Civil Jucil i amb els subdelegats del govern a Lleida i Girona per reclamar que no es perdin aquests serveis que ofereix el cos espanyol. Ho confirma el portaveu d'ERC al Consell, Àngel Llobell. "Va presentar ell la moció i no estava a l'ordre del dia; nosaltres no vam intervenir en res", explica el regidor de Puigcerdà, que no amaga que li resulta "curiós" tenint en compte els plantejaments que defensa la direcció de Junts.

Llobell admet la incomoditat de la seva formació amb la moció: "Ens volíem abstenir perquè pensem que aquestes competències han d'estar transferides a la Generalitat, però com que al Consell d'Alcaldes es va aprovar per unanimitat, vam donar llibertat de vot per no contradir els nostres batlles votant-hi en contra". El també regidor de Puigcerdà admet que la comarca té unes "necessitats" i que cal donar uns "serveis" a la població, però subratlla que la iniciativa va ser una proposta de Chia en què ERC no va intervenir. En qualsevol cas, Llobell treu ferro a la moció: "És un posicionament, però no té cap transcendència".

Des de la direcció de Junts avalen la moció de la Cerdanya per una qüestió de necessitat en un territori amb un gran nombre de caçadors i amb dues pedreres en les quals cal utilitzar explosius. "Mentre no arribi el traspàs, s'han de prestar aquests serveis", exposen fonts del partit, que recorden que els Mossos ara per ara no ho poden fer ara.

Naturgy

Naturgy impulsa una nova plataforma digital nativa en IA per millorar l'atenció al client

La nova plataforma tecnològica millora la qualitat del servei i simplifica la gestió dels seus subministraments

Una nova plataforma digital nativa en IA per millorar l'atenció al client: aquesta és l'aposta mitjançant la qual Naturgy ha emprès un procés revolucionari de transformació en el seu negoci de Comercialització. La companyia ha desenvolupat amb èxit una nova comercialitzadora basada en una plataforma digital que transforma i simplifica la seva relació amb el client, oferint-li un servei molt més àgil, ràpid i proper que millora l'experiència en la gestió dels seus subministraments energètics. Aquesta evolució de la companyia s'emmarca en el seu objectiu de convertir-se en líder europeu en servei al client i eficiència en les operacions, segons es detalla en el nou Pla Estratègic 2025-2027 presentat recentment al mercat.

Naturgy ha completat amb èxit la migració a la nova plataforma Naturgy Clients per a tots els seus clients domèstics del mercat liberalitzat, i ha culminat un procés que es va dur a terme de manera progressiva. Aquesta transició, que va començar al juliol de 2024, es va tancar el febrer passat per al segment residencial, amb pics de fins a 100.000 portabilitats diàries en alguns moments del procés.

El canvi suposa una transformació total en l'operativa comercial de Naturgy, basada en cinc grans pilars: focus total en el client; simplicitat extrema; automatització de processos; màxims nivells d'exigència, i aprofitament de la tecnologia en un procés de millora permanent.

A través de la nova plataforma digital, que incorporarà progressivament els últims avenços en Intel·ligència Artificial, els clients tindran la possibilitat de realitzar o sol·licitar gestions ràpides i senzilles, així com la consulta històrica de la informació detallada de consum, factures i gestions realitzades. A més, el client podrà fer un seguiment en temps real de les gestions obertes amb la comercialitzadora.

La nova plataforma digital de Naturgy. NATURGY

Per al segment de clients industrials, Naturgy ha desenvolupat una nova oficina virtual a través de la qual es permetrà visualitzar tota la informació rellevant dels contractes d'energia; veure i descarregar factures, informes o corbes de consum; fer comparacions amb anys anteriors, i seguir el curs de totes les sol·licituds realitzades.

La nova comercialitzadora és nativa en IA, amb excel·lència operacional i processos simplificats, i disposa d'etiquetatge A amb garantia d'origen 100% renovable

Millora en la satisfacció del client

Els primers indicadors ja apunten a una millora significativa en la valoració dels clients pel que fa a la seva relació amb Naturgy.

A més, la nova comercialitzadora neix amb un fort compromís amb la transició energètica, ja que ofereix electricitat 100% d'origen renovable a través de la seva etiqueta A.

Sense canvis en les condicions

Aquesta evolució de la comercialitzadora no ha implicat cap canvi en els termes comercials ni contractuals amb els actuals clients. La nova comercialitzadora manté els canals de comunicació habituals –telèfon, web, xarxes socials i botigues de proximitat– perquè els clients puguin escollir la forma d'atenció que prefereixin.

"Volem ser els millors, utilitzant la tecnologia per entrar en un cercle virtuós de millor operació i excel·lència en la relació amb els nostres clients", afegeix Carlos Vecino, director general de Comercialització a Naturgy.

ALIATS TECNOLÒGICS PER A LA TRANSFORMACIÓ

En el marc del seu procés de transformació digital, Naturgy ha teixit aliances estratègiques amb empreses capdavanteres del sector tecnològic. Un dels passos més rellevants ha estat la integració de solucions digitals al núvol d'Amazon Web Services (AWS), que han aportat eines d'última generació com l'aprenentatge automàtic i la intel·ligència artificial generativa per optimitzar processos, prendre decisions basades en dades i oferir una experiència més personalitzada als clients.

A més, la companyia ha desplegat la plataforma Salesforce com a sistema CRM, amb el suport de Deloitte, i ha confiat en IBM Consulting i la tecnologia de SAP per posar en marxa un nou sistema de facturació i cobraments basat en SAP S/4HANA for Energy & Utilities.

Amb una arquitectura nativa digital, Naturgy també compta amb Kyndryl per gestionar tota la infraestructura tècnica. L'èxit d'aquesta transformació, expliquen, no hauria estat possible sense l'entesa i la col·laboració fluida entre tots els equips i socis tecnològics implicats.

NATURGY CLIENTS, EN 3 CLAUS

1. Què és Naturgy Clients?

Es tracta de la nova comercialitzadora impulsada per Naturgy, dissenyada sobre una plataforma completament digital que simplifica i transforma l'experiència dels usuaris. L'objectiu és fer més àgil, accessible i propera la gestió dels subministraments energètics, millorar el servei i facilitar el dia a dia dels clients.

2. Quines novetats té respecte al sistema anterior?

La nova plataforma permet als clients accedir en temps real a tota la informació sobre els seus productes i gestions. Poden personalitzar com visualitzen les dades, controlar millor els punts de subministrament i canviar de tarifa. A més, poden seguir l'estat de les gestions des de qualsevol canal d'atenció. També s'ha renovat la factura: ara és més clara, interactiva i entenedora, amb un disseny per blocs, glossari i codi de colors.

3. Els clients han de sol·licitar algun canvi?

Els clients de Naturgy no han hagut de fer cap gest per al canvi a la nova comercialitzadora: el procés s'ha dut a terme de manera automàtica i transparent, mantenint exactament les mateixes condicions, tarifes i descomptes. La migració ha començat amb els clients domèstics del mercat liberalitzat, però ja s'està treballant per incorporar progressivament pimes, clients amb generació distribuïda i grans consums. En una fase posterior, també es preveu la incorporació dels clients del mercat regulat.

Per accedir als serveis, no cal donar-se d'alta de nou: els usuaris registrats poden continuar entrant amb les mateixes credencials, tant a través de la web com de l'app Naturgy Clients, disponible per a dispositius Apple i Android. Si no hi estaven registrats, només cal fer-ho un cop per començar a gaudir de la nova experiència digital, amb totes les millores integrades a l'àrea de clients.

GUERRA AL PRÒXIM ORIENT

¿L'Iran estava a punt de tenir la bomba atòmica, com diu Netanyahu?

Ni els serveis secrets dels EUA ni l'Agència Internacional de l'Energia Atòmica han corroborat l'afirmació d'Israel

CRISTINA MAS
BARCELONA

El primer ministre israelià, Benjamin Netanyahu, ha justificat l'atac contra l'Iran com una acció preventiva per aturar el programa nuclear iranià, i ha assegurat que Teheran ja té capacitat per construir ni més ni menys que nou bombes atòmiques. Tel-Aviv assegura que ha presentat les proves als Estats Units, però no s'han fet públiques. Dins i fora d'Israel l'acusen, en canvi, d'haver actuat ara per fer descarrilar les negociacions en curs entre l'administració Trump i el règim dels aiatol·làs, per arrossegar el Pentàgon a una guerra contra Teheran i per desviar l'atenció del genocidi a Gaza, que els seus aliats havien començat a criticar. Fa vint anys que Israel assegura que l'Iran està a punt de convertir-se en una potència nuclear, i ara els seus atacs han anat molt més enllà de les instal·lacions nuclears i apunten a un intent de canvi de règim.

Però com de prop estava l'Iran de tenir armes atòmiques? Alejandro Zurita, que fins al 2016 va dirigir el Programa Internacional de Cooperació en Recerca Nuclear de la Comunitat Europea de l'Energia Atòmica (Euratom), no en té cap dubte: "És incorrecte que l'Iran pogués tenir armes atòmiques de manera imminent", explica en una conversa amb l'ARA. Tècnicament, apunta, Teheran estaria en un estadi anomenat de "latència nuclear". L'Agència Internacional de l'Energia Atòmica (AIEA) considera que l'Iran havia arribat a tenir la capacitat d'enriquir urani fins al 60%, molt per sobre de l'ús civil dels combustibles nuclears que es fan servir per alimentar centrals d'energia o en aplicacions mèdiques. "Si es té una instal·lació d'enriquiment d'urani es pot parar d'enriquir a poc més del 3% per a centrals nuclears i al 20% per a reactors de recerca, o continuar fins al 90%, que és el necessari per produir una bomba atòmica, però fa temps que se sap que l'Iran està en el 60%: no és cap novetat, i per arribar al 90% encara faltaria temps", apunta Zurita.

Sense evidències

És el mateix que afirmaven els serveis secrets dels Estats Units. El 25 de març, Tulsi Gabbard, directora d'Intel·ligència dels EUA, explicava en un comitè del Senat que l'Iran no buscava desenvolupar bombes atòmiques, tot i que admetia que els partidaris de fer-ho estaven "ocupant posicions de poder" i que Teheran havia assolit un nivell d'enriquiment "sense precedents per un estat sense armes nuclears". L'AEIA va publicar un informe de 22 pàgines aquesta setmana en què tampoc parlava de perill imminent, però advertia que els seus inspectors no havien pogut accedir a algunes instal·lacions i que, per tant, no podia verificar si determinades parts del programa civil podien ser susceptibles d'ús militar.

Per a l'expert, la clau és el que va passar el 2018, quan Donald Trump es va retirar unilateralment de l'acord nuclear que el seu predecessor, Barack Obama, havia signat amb el règim dels aiatol·làs, en un esforç diplomàtic coordinat amb la Unió Europea i els altres membres permanents del Consell de Seguretat de l'ONU (la Xina, Rússia, França i la Gran Bretanya) més Alemanya. Aquell acord "eliminava la possibilitat que l'Iran arribés a nivells alts d'enriquiment d'urani" i, per tant, que desenvolupés bombes atòmiques. Com? D'una banda, perquè l'Iran acceptava la presència permanent d'inspectors de l'AEIA en les seves instal·lacions nuclears; i, de l'altra, perquè s'establien mecanismes de col·laboració internacional per al programa nuclear d'ús civil, limitat a l'energia i a la recerca. "L'Iran és signant del Tractat de No Proliferació Nuclear i té el mateix dret de tenir energia nuclear que Espanya", recorda Zurita. Israel, en canvi, no és signant d'aquest acord i, segons el centre internacional de recerca militar SIPRI, té 90 caps nuclears als seus arsenals.

Al règim de l'Iran li convenia pactar perquè li permetia resoldre un problema clau per a la seva estabilitat interior: les sancions internacionals que ofegaven el futur del seu jovent i de la classe mitjana emergent, que convertien el país persa en un estat pària. "El règim de l'Iran volia preservar-se al poder. I les grans potències van aprofitar l'oportunitat per resoldre un problema que amenaçava l'estabilitat de tota la regió: que l'Iran tingués armes atòmiques. Era un *win-win*", resumeix Zurita.

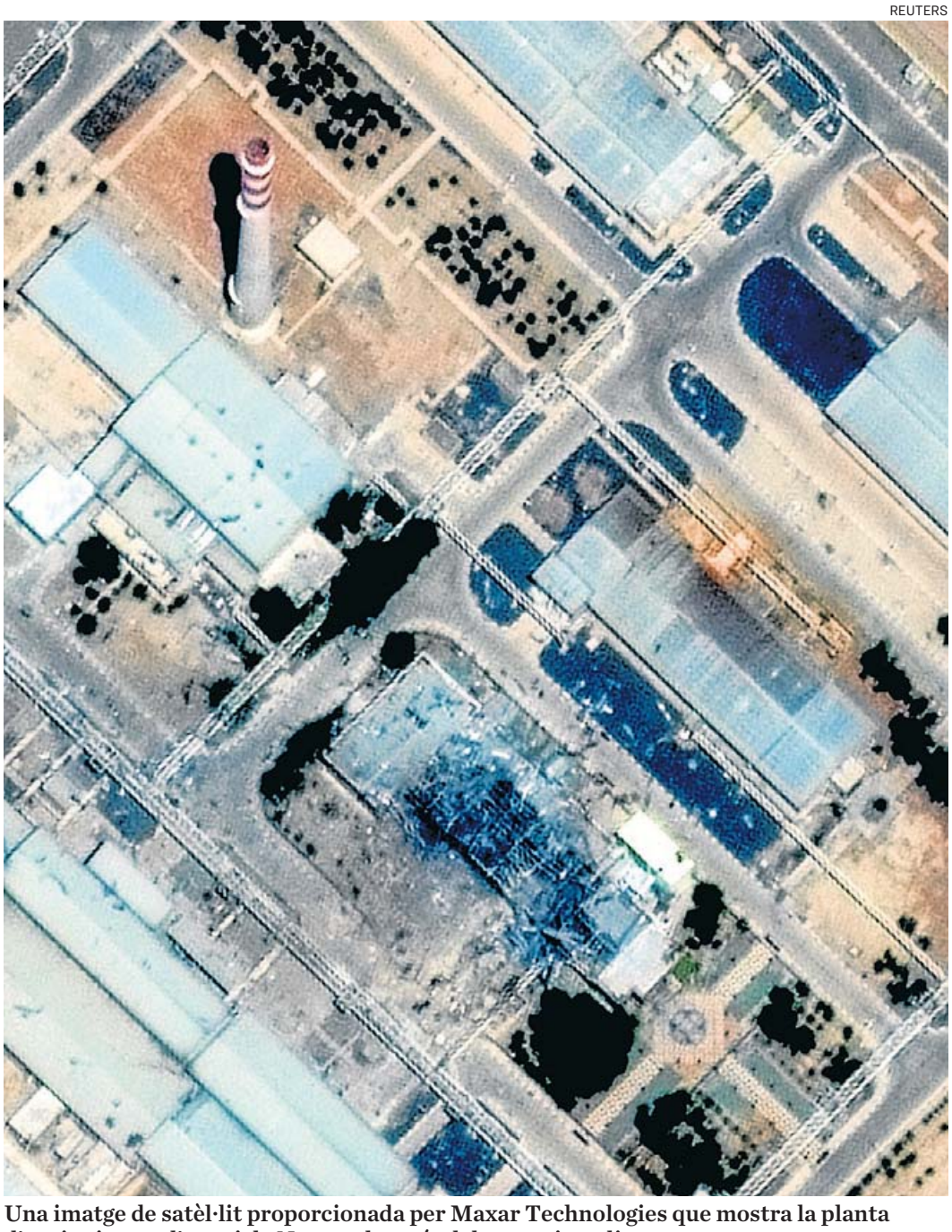
Netanyahu, contra l'acord

Les grans potències militars del món donaven aire al règim per evitar problemes majors, i l'únic que hi va estar en contra va ser Benjamin Netanyahu. Quan Trump va arribar per primer cop a la Casa Blanca va cedir a la pressió d'Israel, es va retirar unilateralment de l'acord i va imposar sancions a l'Iran encara més dures. Això va donar ales a les veus més extremistes dins l'Iran, que van tornar al poder a les eleccions del 2021. Sota les sancions i el nou lideratge radical, l'Iran va tornar a enriquir urani. Zurita creu que l'Iran "ho feia principalment per tenir una eina de pressió a les negociacions".

Però Trump havia promès portar la pau al Pròxim Orient, i des de la seva arribada a la Casa Blanca havia reprès les converses amb Teheran. De fet, l'atac israelià va arribar 48 hores abans que Oman acollís la cinquena ronda de converses, prevista per ahir. L'Iran demanava que l'acord fos irreversible i suposés la fi de les sancions, mentre que els Estats Units volien limitar la seva capacitat d'enriquiment al 3%. Però Netanyahu s'hi va negar i va tornar a imposar fets consumats.

Zurita adverteix del perill dels atacs israelians a instal·lacions nuclears iranianes. "El risc és molt alt, però tot depèn de quin tipus d'instal·lació es tracti i quin dany es provoqui". "En una planta d'enriquiment no hi ha productes de fissió nuclear, però si és destruïda hi ha materials, com l'hexafluorur d'urani, que si són inhalats o ingerits causen molt de mal al cos humà", alerta. El reactor científic d'Esfahan també ha patit atacs. En una instal·lació com aquesta, avisa Zurita, "hi podria haver un escampament radiològic important que seria com l'accident de Fukushima a escala més petita".

REUTERS

Una imatge de satèl·lit proporcionada per Maxar Technologies que mostra la planta d'enriquiment d'urani de Natanz després dels atacs israelians.

L'escalada bèl·lica continua amb atacs creuats

Israel i l'Iran van continuar ahir els atacs creuats, en una escalada sense control. L'exèrcit iranià va exigir els israelians que "abandonin els territoris ocupats" i Israel va dir als iranians que s'allunyin de les bases militars i de les instal·lacions nuclears. "Aconseguirem el nostre objectiu amb un sol cop", va assegurar el primer ministre israelià, Benjamin Netanyahu, que va confirmar la mort del cap d'intel·ligència de la Guàrdia Revolucionària iraniana i el seu número dos.

Teheran va patir dos nous atacs israelians: a la seu del ministeri d'Exteriors, lloc de comandament de la policia de la capital, i en diverses zones residencials. L'agència estatal IRNA va informar de l'explosió de cinc cotxes bomba a la capital i almenys quatre membres de la Guàrdia Revolucionària van morir en un atac a Khorasan del Sud.

Fins ara Israel diu que han mort 14 israelians en atacs iranians, i tot i que no n'hi ha confirmació oficial, grups de drets humans iranians parlen de 406 morts al seu bàndol.

El president dels Estats Units, Donald Trump, va assegurar a la seva xarxa, Truth Social, que "aviat hi haurà pau entre Israel i l'Iran". Rússia, Turquia i Alemanya es van sumar a les veus que demanen la fi d'una escalada que pot incendiar tota la regió.

ESTATS UNITS

Poca assistència i protestes per la desfilada de Trump

Els buits a la gespa del Mall i l'apatia imperant desllueixen l'exhibició de múscul militar

ANTÒNIA CRESPÍ FERRER
WASHINGTON

Els tancs i soldats van desfilar ahir per Washington en l'aniversari de Donald Trump mentre que a la resta del país milers de persones sortien als carrers per protestar contra les seves polítiques sota el lema "*No Kings Day*". El president ha obtingut la desfilada que tant desitjava, encara que probablement no era la que s'imaginava. Els buits de la multitud sobre la gespa del Mall eren notables i contrastaven amb les imatges massives de les manifestacions de Dallas, Chicago o Nova York. En un discurs sorprenentment breu, Trump va defensar l'esdeveniment com una manera per celebrar el 250è aniversari de l'exèrcit. Però l'actuació de cloenda ha estat a càrrec del cantant Lee Greenwood, que, igual que durant els actes de campanya, ha entonat el *God bless the USA* [Que Déu beneeixi els EUA]. "Per molts anys, president", ha cridat des de l'escenari.

Abans de passar un dels molts controls de seguretat establerts al voltant del Mall, Dorothy Green, una veïna de Washington, defensava la cita: "He vingut a honrar el nostre exèrcit i a celebrar l'aniversari del nostre president". Així i tot, Green insistia que els "mitjans han estat exagerant" la idea que Trump s'hagi autoregalat una desfilada militar. Al seu costat, s'asseia Jessica Murdoch, una dona de 72 anys que vestia una samarreta que deia "Perdoneu el nostre president" en diferents idiomes. "Jo he vingut per protestar: és un altre gest autoritari de Trump", ha defensat la senyora, abans de ser increpada per una altra dona que passava per allà. "Això no és cert, és per celebrar l'exèrcit. I si no t'agrada, marxa", li ha etzibat.

"Si amenaceu el poble americà, els nostres soldats us aniran al darrere", va dir Trump amb dos tancs parats davant de la tribuna presidencial des d'on va observar l'espectacle flanquejat per la primera dama Melania i el secretari de Defensa, Pete Hegseth. "La vostra derrota està assegurada; la vostra desaparició, definitiva... perquè els nostres soldats mai no es rendeixen, mai no capitulen i mai, mai no abandonen. Lluiten, lluiten, lluiten –i guanyen, guanyen, guanyen–". Una referència al lema "*Fight, fight, fight*" que va encunyar a la convenció republicana de Milwaukee, on es va proclamar líder únic del partit.

Poc acostumats a la pompa

Trump volia una marxa sobre Washington utilitzant l'exèrcit com a metàfora del seu poder, però va haver de conformar-se amb una desfilada que poc tenia a veure amb la celebració del Dia de la Bastilla que va veure a París el 2017 i que tant el va enlluernar. Per contra, el president va veure una exhibició deslluïda amb uns soldats marxant amb certa desgana. Malgrat tenir un dels exèrcits més poderosos del món, els efectius estatunidencs no estan acostumats a la pompa dels espectacles militars.

Les gorres vermelles MAGA i les samarretes amb la cara de Trump eren molt més nombroses que les de l'exèrcit. Un home es passejava entre el públic amb la bandera de "Trump 2028", mentre d'altres vestien la samarreta amb la fotografia policial del republicà quan va ser acusat d'interferir en els resultats de les eleccions del 2020. Malgrat convertir un altre acte institucional en un míting de campanya, el republicà no va aconseguir recrear l'èpica. Tot i corejar els crits de "U-S-A", l'apatia flotava en l'ambient mentre desfilaven els 6.600 soldats i més de 200 carros de combat, aparells de l'època de la Guerra de la Independència fins a l'actualitat.

DOUG MILLS / REUTERS

El president Donald Trump a Washington durant la celebració del 250è aniversari de l'exèrcit.

Malgrat la parafernàlia militar i les disrupcions de trànsit pels carrers tallats, Washington va viure un dia de calma i certa normalitat. La capital va ser l'única excepció dins del mapa de les protestes anti-Trump, ja que els organitzadors no volien donar una excusa al president perquè pogués militaritzar la ciutat igual que ha fet amb Los Angeles. Mentre les botes dels soldats marxaven, arreu dels 50 estats hi havia uns 2.000 actes organitzats pel "*No Kings Day*".

Hores abans que els tancs i els soldats fessin acte de presència, un home assassinava a trets una congressista demòcrata i en feria un altre a Minnesota. L'episodi de violència política era el colofó a una setmana de tensió creixent per les protestes de la ciutat californiana contra les batudes d'immigració. Després dels últims dies de desescalada als carrers de Los Angeles, aquest dissabte s'hi tornaven a veure càrregues per part de la policia i enfrontaments amb els manifestants.

RACISME A FINLÀNDIA

Els ministres d'extrema dreta de Finlàndia, obligats a fer un curs d'antiracisme

És una condició del primer ministre per no trencar amb el Partit dels Finlandesos

ÒSCAR GELIS
COPENHAGUEN

RONI REKOMAA / REUTERS

El primer ministre finlandès, Petteri Orpo, a Turku el 27 de maig.

Els ministres del govern de Finlàndia han rebut una formació per combatre les seves actituds i els seus comentaris racistes que han agitat el país. Des de la formació del govern, fa tres anys, l'executiu ha estat sacsejat per diversos episodis que han posat en evidència l'actitud racista dels ministres que formen part del Partit dels Finlandesos. La formació populista d'extrema dreta va entrar amb més pes que mai a l'executiu l'any 2023, ocupant set de les dinou carteres del govern, que està format juntament amb el Partit de Coalició Nacional (conservadors) i dues formacions més petites.

Els escàndols reiterats al llarg de la legislatura, amb comentaris racistes a les xarxes socials, la publicació de textos xenòfobs en blocs d'internet i el flirteig amb grups neonazis protagonitzats pels ministres del partit d'extrema dreta, han estat a punt de fer trencar l'acord de govern en més d'una ocasió. Davant d'aquestes conductes, la resposta del primer ministre Petteri Orpo ha estat fer acudir el consell de ministres en ple a una formació inèdita per reconduir les actituds i aprendre a identificar el racisme a Finlàndia. Aquesta decisió forma part d'un acord que van signar els quatre partits del govern fa un any i que s'engloba a una iniciativa impulsada per l'executiu per treure el racisme fora de les institucions públiques de Finlàndia.

Escepticisme dels ultres

Des d'un inici, la iniciativa ha aixecat les crítiques dels ministres del Partit dels Finlandesos, que van amenaçar amb no assistir a la formació, malgrat que era una condició indispensable del Partit Popular Suec (RKP) per continuar amb la coalició. Finalment, la formació en antiracisme va tenir lloc malgrat l'escepticisme dels polítics ultres, que al sortir de la sessió van voler fer evident el seu malestar: "No sé si realment he après alguna cosa, però algú devia pensar que això era útil", va etzibar la ministra d'Interior del Partit dels Finlandesos, Mari Rantanen. L'actitud dels polítics d'ultradreta contrasta amb la del ministre d'Educació i president de l'RKP, Anders Adlercreutz, que va assegurar que "a partir d'aquesta discussió no hi ha cap raó per dubtar del compromís del govern contra el racisme". El primer ministre Orpo també va voler minimitzar que hi hagués hagut tensió entre els partits durant la sessió: "No hi ha hagut cap drama", va dir als periodistes.

Durant la sessió formativa contra el racisme es van qüestionar tres mites al voltant del racisme molt arrelats i repetits al país. La primera idea era que Finlàndia és un país ètnicament homogeni, una afirmació que els experts asseguren que no té en compte les minories sami, gitana i sueca del país, ni part de la població immigrant (que representa un 11% del total).

El racisme estructural

El següent tema polèmic va ser el racisme estructural, i per acabar la sessió es va confrontar l'afirmació que el racisme no existeix a Finlàndia, un argument que els ministres del Partit dels Finlandesos repeteixen sovint, malgrat que contradiu els informes que assenyalen que la població musulmana de Finlàndia pateix un assetjament racista significativament més alt que a la mitjana dels països de la Unió Europea.

Amb aquest pla d'acció contra el racisme, el primer ministre Orpo es vol espolsar les crítiques contra el seu govern per permetre les opinions i actituds extremistes a dins l'executiu, malgrat que els partits de l'oposició critiquen que la formació contra el racisme contradiu les polítiques de retallar serveis a la població immigrant i de restringir els visats de treball als estrangers que està implantant el govern.

Creença
En la sessió es combatia el mite que Finlàndia és un país homogeni

Espiral d'episodis de racisme

L'estiu de l'any 2023 es van anar succeint els escàndols pels episodis de racisme entre membres del govern. Els casos més destacats van ser el de l'exministre d'Afers Econòmics Vilhelm Junnila, que va ser el primer a trobar-se a l'ull de l'huracà de les crítiques. El polític d'ultradreta mai havia amagat els seus vincles amb grups neonazis, i com a diputat havia participat en actes d'organitzacions que fan apologia del nazisme. Junnila no va resistir com a ministre més de deu dies després de ser nomenat a causa de la pressió dels partits de la resta de l'executiu per fer-lo fora. Al seu successor en el càrrec, Wille Rydman, també li van trobar missatges on utilitzava un llenguatge racista contra "els micos somalis", malgrat que el ministre ha refusat disculpar-se i continua en el càrrec. Però la figura que sens dubte ha estat més al centre de les controvèrsies ha estat la portaveu del Partit dels Finlandesos, Riikka Purra. La líder ultra ocupa el ministeri de Finances, malgrat els missatges que va admetre haver escrit fa 15 anys atacant les dones musulmanes i dient que semblen "bosses d'escombraries" amb el burca posat. Finalment, Purra es va disculpar públicament, tot i afirmar sentir-se "víctima d'una cacera de bruixes".

D'altra banda, els mitjans de comunicació finlandesos s'han fet ressò últimament dels informes que alerten de la gravetat del racisme en la societat finlandesa. Segons una agència de la UE, Finlàndia és el país analitzat on és més recurrent la discriminació contra la població negra. Un altre estudi del Consell d'Europa també alertava del fet que el "llenguatge racista i agressiu" és cada cop més comú entre els joves finlandesos.

TRANSICIÓ VERDA

GETTY

Una petita producció d'energia solar.

62.000 petits inversors d'energia solar: "Ens expulsen del mercat"

A les retallades retroactives de retribució s'hi suma l'impacte de la regulació

AGUSTÍ SALA
BARCELONA

Tot i dedicar-se a produir energia solar, en el món dels petits inversors fotovoltaics plou sobre mullat. A les retallades retroactives de retribució –aprovades primer pels governs socialistes, el 2010, i posteriorment consolidades i agreujades pels del PP, a partir del 2012, amb canvis en les regles de joc i convertint el "BOE en paper mullat"–, s'hi sumen els efectes de la regulació, cosa que fa que actualment molts productors ingressin encara menys per la quantitat d'hores en què el preu és negatiu. Una situació positiva per als consumidors gràcies al pes de les renovables i a la qual aquests pioners van contribuir però que ara els està penalitzant, mentre que els grans inversors no ho pateixen perquè tenen més fortalesa financera i aprofiten les economies d'escala.

"Ens expulsen del mercat. Molts han hagut de malvendre", es queixen els petits inversors, que són unes 62.000 famílies, unes 8.500 a Catalunya, especialment en les zones rurals del país, que reclamen solucions al ministeri de Transició Ecològica i Repte Demogràfic.

I tot plegat, en un moment en què el govern espanyol ha decidit pagar 32 milions de dòlars (27,7 milions d'euros) de compensació a conseqüència d'un laude del centre d'arbitratge (Ciadi) del Banc Mundial. Però aquesta compensació no serà per als petits inversors; el beneficiari és el fons Blasket, especialitzat en plets, que va comprar aquests drets a JGC Holdings. Fins ara l'Estat s'havia negat a pagar, però finalment ha optat a fer-ho. Al Ciadi hi consten 38 reclamacions per energies renovables que afecten Espanya entre els casos resolts i els pendents –sobretot de l'etapa del PP– i que igualen les xifres de l'Argentina i Veneçuela en laudes per incomplir la Carta de l'Energia, segons l'Associació Nacional de Productors d'Energia Fotovoltaica (Anpier).

Sense compensació

I, mentrestant, els petits inversors de l'estat espanyol que es van jugar els estalvis en el seu moment per generalitzar aquesta font energètica, animats pel govern espanyol, s'han quedat sense compensació després de perdre la demanda presentada davant del Tribunal Suprem, ja que, a diferència dels inversors estrangers, estan obligats a recórrer a la justícia espanyola.

Efectes
Molts petits inversors van haver de "malvendre" per les retallades

Evolució
Les petites plantes han passat del 62% a un 0,5% de les noves

"Les famílies nacionals mereixen una justícia pitjor que els grans fons internacionals?", es pregunten des de l'Anpier. Per això el seu president, Miguel Ángel Martínez-Aroca, ha manifestat que la transició ecològica a Espanya, que ha permès que l'energia sigui més barata que en països de l'entorn, i que la competitivitat de les empreses augmenti, amaga un "fiasco" i "no és ni social ni justa".

El 2008 Àlex Valls, juntament amb els seus tres germans, va destinar els diners que van obtenir de la venda de la pime familiar a invertir en una planta solar a Santa Maria de Miralles (Anoia), en uns terrenys que van obtenir de la mà d'Elèctrica Pintó. Valls recorda que van entrar al negoci seguint les recomanacions del govern espanyol destinades a fomentar la producció local, de kilòmetre zero i verda. Aleshores, la tecnologia era immadura i cara, i hi van posar un milió, el 30% dels diners, aproximadament; a un préstec bancari, que es basava en una retribució per primes a trenta anys vista que al cap de dos anys van canviar d'un dia per l'altre. I la justícia va considerar que, tot i que les normes eren al BOE, haurien "d'haver assumit el risc dels canvis regulatoris", diu Àlex Valls.

Avui, gràcies a l'aposta d'aquests pioners que van seguir les recomanacions de l'estat dirigides a fomentar la inversió de petites instal·lacions de fins a 100 quilowatts (kw), les plaques i els costos s'han abaratit fins a un 90%. "Molts autònoms i pagesos van fer cas pensant en diversificar l'activitat, retenir joves que volien deixar el camp i contribuir a la transició energètica", afirma Albert Mases, delegat de l'Anpier a Catalunya, que amb la seva família va invertir a les Borges Blanques (les Garrigues), en el seu terreny rural.

Les entitats financeres veien el negoci segur, amb la garantia del BOE –com el deute públic– i amb una amortització a deu anys vista i trenta anys de retribució garantida. Però el govern socialista, a conseqüència de la crisi, va retallar la retribució el 2010. És a dir, va canviar les regles de joc en ple partit. Els va compensar allargant cinc anys més el període de retribució per prima, però "s'havia encetat el meló de la inseguretat jurídica", afirma Valls. De fet, el PP va canviar radicalment el sistema el 2014 a partir de l'estimació del valor d'unes instal·lacions teòriques en lloc d'un preu per quilowatt (kw), i això va suposar una retallada del 30%, el 40% i fins al 50% d'unes inversions finançades en un elevat percentatge per préstecs comptant amb uns ingressos que van ser molt menors. "Van venir a dir: si has pagat més, és el teu problema", afirma Mases.

Refinançar el deute

Molts petits inversors van haver de refinançar el deute i allargar terminis de 10 a 15, 17 o gairebé 20 anys, i això, a més, suposava més interessos. D'altres van haver de malvendre les instal·lacions. "Hi havia productors als quals els entraven diners per un cantó i els hi sortien per l'altre", per pagar el deute, afegeix. Mases denuncia la situació injusta que pateixen aquells que, seguint els consells de l'Estat, van apostar per l'energia solar i amb el seu esforç van contribuir a generalitzar i abaratir els panells solars i a fer que el país avui tingui un preu de l'energia més competitiu. Era una fórmula que potenciava la diversificació d'activitats en zones rurals i "els diners es quedaven al territori", afegeix. Després de la mala experiència ara no volen ni sentir a parlar de fer noves inversions: "Estem escarmentats", diu Mases.

I això està portant que d'un model descentralitzat es comenci a passar a la mateixa fórmula que amb el sistema energètic basat en energies fòssils: grans parcs eòlics i solars propietat de grans companyies, i que a conseqüència d'això, molts han hagut de malvendre per treure's els deutes de sobre. Segons l'Anpier, les petites instal·lacions han passat de ser el 62% de la capacitat instal·lada els anys 2007 i 2008 a ser només el 0,5% de les noves actualment.

HABITATGE

Barcelona i Madrid tenen una bombolla al mercat de l'habitatge des del 2023

Un nou estudi assenyala la pressió demogràfica, la inversió especulativa i l'abaratiment del crèdit com a causes del sobreescalfament del mercat immobiliari

LEANDRE IBAR PENABA
ALBERT RIGOL BAULENAS
BARCELONA

Barcelona i Madrid pateixen des de fa dos anys una bombolla al mercat de l'habitatge, segons un nou estudi. Entre les causes hi ha diversos factors, des de l'increment de població per l'arribada d'immigració i la manca de construcció pública i privada de nous habitatges fins a l'abaratiment del crèdit i l'entrada d'inversors de caràcter especulatiu.

En el cas de Barcelona, l'estudi detecta tres episodis de bombolles al mercat de lloguer: del juliol del 2015 al febrer del 2016, del juny del 2016 al desembre del 2017 i de l'agost del 2023 fins ara. En el cas del mercat de compravenda d'habitatge, se'n detecten dos: del juliol del 2015 a l'octubre del 2018 i del març del 2024 al desembre de l'any passat, quan acaben les dades disponibles. Malgrat això, el fet que el preu de l'habitatge creixi enguany a ritme rècord permet concloure que la bombolla continua vigent.

L'estudi –fet per Marta Gómez-Puig, catedràtica d'economia de la Universitat de Barcelona; Simón Sosvilla Rivero, catedràtic d'economia de la Universidad Complutense de Madrid, i Adrián Fernández Pérez, professor del University College Dublin– analitza el mercat de lloguer i de compravenda de pisos a les dues ciutats del 2007 al 2024 i hi troba diversos casos de bombolles.

Els experts consideren que un mercat pateix una bombolla quan els preus estan "desconnectats" de variables econòmiques fonamentals; per exemple, "quan els preus de l'habitatge augmenten molt més ràpid que els sous o el creixement econòmic", diu l'estudi. Així mateix, en el cas del sector immobiliari, acostumen a produir-se en moments de retallades dels tipus d'interès (com l'últim any a la zona euro) i quan es detecta que el preu dels pisos creix molt més que el preu dels lloguers, cosa que implica "dinàmiques especulatives". De fet, "la presència creixent d'inversors especulatius, que adquireixen propietats no per a un ús personal sinó per fer beneficis amb una revenda futura o amb ingressos pel lloguer, reforça el risc de sobreescalfament" del mercat, assenyala l'estudi. Ara bé, Marta Gómez-Puig, coautora de l'article, explica que "no totes les bombolles es manifesten mitjançant pujades de preus", sinó que poden ser negatives: amb reduccions del preu. Així va ser del 2011 al 2013, coincidint amb la crisi financera i del deute.

Dos anys de bombolla

"La bombolla immobiliària actualment vigent va començar a principis del 2023", assegura a l'ARA Gómez-Puig. "Entre les principals causes destaca l'augment de la població", en part per "l'arribada d'immigrants després de l'eliminació de les restriccions" contra la covid, indica. Segons la catedràtica, aquest augment de la població "va provocar un fort increment de la demanda en el mercat del lloguer" que va coincidir amb les pujades dels tipus d'interès per part del Banc Central Europeu. Quan els interessos van tornar a baixar el 2023, coincideix amb un nou episodi de bombolla.

Anàlisi
Un estudi analitza el lloguer i la compra des del 2007 fins al 2024

Bombolla
L'habitatge ha crescut molt més de pressa que els sous o l'economia

"Que l'habitatge s'hagi convertit en els últims anys en un actiu d'inversió ha estat clau en els ràpids augments de preus i en l'aparició de bombolles", assenyala l'economista. "Quan baixen els tipus d'interès, els inversors troben menys rendibilitat en actius segurs com els bons, i per això busquen alternatives més lucratives, com el mercat immobiliari", cosa que "incrementa la demanda especulativa i empeny els preus a l'alça", afirma. En aquest aspecte, però, els autors afegeixen un matís: "L'impacte dels tipus d'interès baixos en la formació de bombolles sol ser transitori. Si bé són un detonant, no són l'única causa: factors estructurals, com l'escassetat d'oferta o la pressió demogràfica, també juguen un paper fonamental", comenta Gómez-Puig.

De fet, un altre factor clau que explica l'encariment actual de l'habitatge és que "l'oferta de nou habitatge no va poder créixer al ritme necessari per absorbir" els augments de la demanda, cosa que va generar "desequilibris persistents en el mercat", conclou Gómez-Puig. A més, "a diferència de bombolles anteriors, en aquesta ocasió l'elevada pressió sobre els preus del lloguer es va traslladar gradualment al mercat de compravenda, cosa que va accelerar també allà l'encariment de l'habitatge", afegeix.

En l'augment de la demanda hi han jugat un paper important el turisme –en aquest sentit, l'estudi no analitza el lloguer de temporada– i l'arribada d'estudiants i immigrants (estrangers i espanyols), que exerceixen "una pressió constant sobre els preus, especialment en el mercat del lloguer, on la presència d'immigrants és més elevada", segons Gómez-Puig. En aquest aspecte, "aquesta demanda no ha anat acompanyada d'un increment proporcional de l'oferta, cosa que manté alta la probabilitat de formació de bombolles", diu.

01

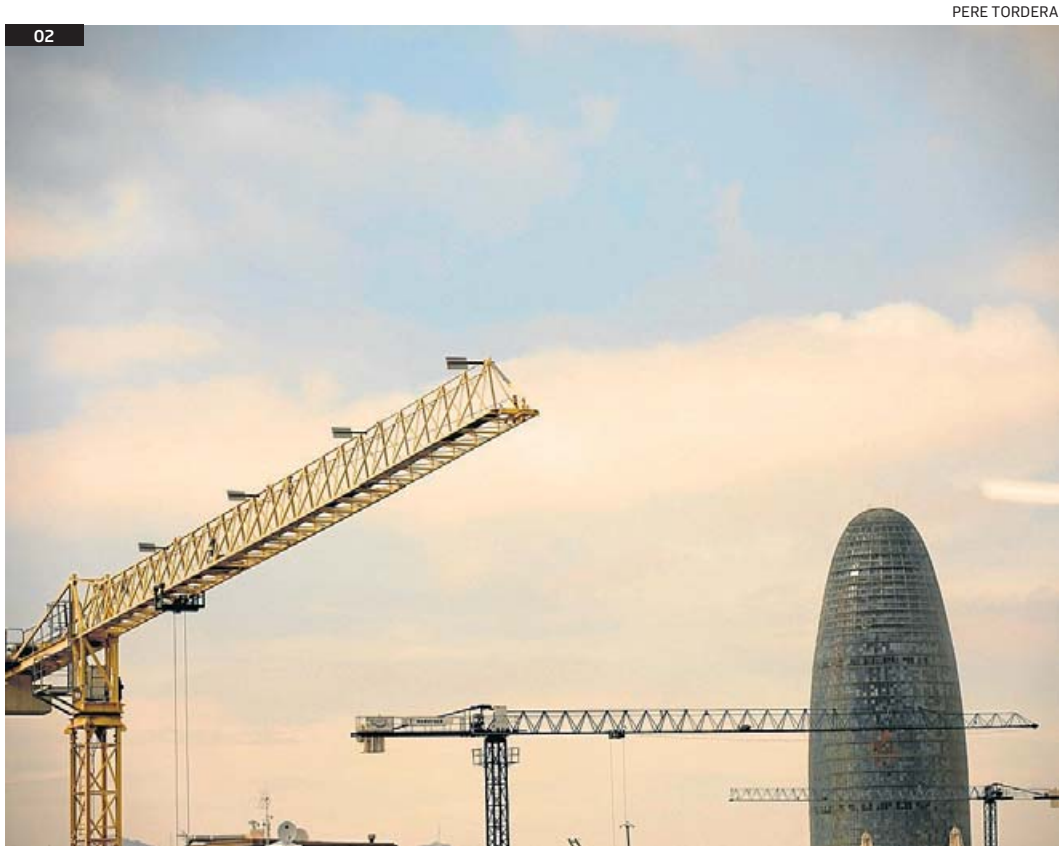
No obstant això, l'estudi apunta que "un increment dels turistes allotjats en hotels no tensiona el mercat, sinó que contribueix a la seva estabilització, especialment a Barcelona", ja que si el turisme creix més que la capacitat hotelera, "molts visitants opten per allotjaments turístics de curta durada (com Airbnb), de manera que desplacen l'oferta residencial cap a aquest segment i exerceixen pressió sobre els preus de compravenda", explica Gómez-Puig.

A Madrid, els casos de bombolles no són iguals, però sí que són molt similars als de Barcelona. Això es deu, en primer lloc, al fet que moltes polítiques (sobretot fiscals) són compartides perquè depenen de l'Estat, igual que passa amb el mercat laboral, que està molt integrat. A més, "s'hi observa un efecte mirall: les tendències en una ciutat sovint anticipen o reforcen moviments semblants a l'altra", indica l'economista de la UB, que recorda que "determinats perfils d'inversors i grans operadors actuen de manera coordinada en ambdues ciutats".

L'estudi, consultable al repositori d'articles acadèmics Social Scien-

PERE TORDERA

02

CRISTINA CALDERER

ce Research Network (SSRN) i titulat *El 'clásico' of housing: bubbles in Madrid and Barcelona's real estate market* [El clàssic de l'habitatge: bombolles al mercat immobiliari de Madrid i Barcelona], analitza els mercats de les dues ciutats més grans de l'Estat amb un model econòmic de detecció de bombolles. "Utilitzem un model que analitza l'evolució dels preus de l'habitatge mes a mes i ens permet identificar si, en algun moment, aquests van començar a créixer de manera desproporcionada i accelerada", explica Gómez-Puig. "Si l'augment és massa ràpid i sostingut, el model el marca com a senyal d'una possible bombolla", de manera que permet saber "amb bastant precisió quan comença i quan acaba cada episodi d'aquest tipus", afegeix.

El preu més alt de la història

La publicació d'aquest estudi ha coincidit amb un moment important per al mercat de l'habitatge a Catalunya: la setmana passada es va donar a conèixer que el preu dels pisos ha superat el seu màxim històric, establert al segon trimestre del 2007, en plena bombolla immobiliària. I això s'explica perquè, segons l'índex de preus d'habitatge (IPV, per les seves sigles en castellà), elaborat per l'Institut Nacional d'Estadística (INE), el preu de l'habitatge a Catalunya ha augmentat un 11,7% en només un any. Aquest increment és també el més alt des del 2007 i suposa encadenar dos trimestres –l'últim del 2024 i el primer del 2025– amb creixements rècord, perquè en els tres últims mesos de l'any passat ja es va registrar l'augment més gran fins al moment (10,4%). Espanya, tanmateix, ja havia superat aquest rècord fa un any, el primer trimestre del 2024, però cal tenir en compte que a tot l'Estat el preu de l'habitatge no havia assolit durant la bombolla un pic tan alt com el de Catalunya.

Aquesta fita s'explica, principalment, per la compra d'habitatges de segona mà, que l'octubre del 2024 va superar per primera vegada els registres d'abans de la crisi del 2008. Tanmateix, una part important de la demanda, com els compradors estrangers, les empreses o els que han tirat d'estalvis, fins i tot familiars, ha seguit accedint al mercat sense la necessitat d'endeutar-se, cosa que ha descompassat les hipoteques i el nombre d'operacions. A més, segons alguns experts, l'escassetat d'oferta de lloguer, especialment en ciutats com Barcelona, ha empès molta gent a plantejar-se comprar un habitatge abans del previst. També hi juga a favor el valor refugi que ha adquirit l'habitatge davant un mercat volàtil i menys rendible que un pis de lloguer a Barcelona.

01. Vista d'una illa de cases de l'Eixample de Barcelona en una imatge d'arxiu.
02. Grues d'obra al costat de la Torre Glòries.

Si bé l'any 2022 ja va ser un any de rècord per al mercat de compravendes, el 2023 el mercat va continuar amb fort dinamisme i el 2024 es van registrar més operacions que l'any anterior, just quan va començar a abaratir-se el crèdit hipotecari, ja que el BCE va iniciar al juny –just ara fa un any– una baixada de tipus d'interès que encara dura. La previsió és que enguany els preus continuïn creixent, tant perquè la demanda no sembla haver-se esgotat com per la tendència a la baixa dels tipus, que ja abarateix els crèdits hipotecaris i ha portat els bancs a lluitar per la clientela.

Solucions múltiples

Davant d'aquesta situació de sobreescalfament del mercat immobiliari, quines solucions hi ha? "Qualsevol política d'habitatge realment efectiva hauria de prioritzar el mercat del lloguer, ja que és on es concentren les principals tensions actuals i perquè aquestes acaben repercutint en el mercat de compravenda", diu Gómez-Puig. En aquest sentit, doncs, la intervenció pública pot ser una eina: "L'impuls de l'habitatge social en règim de lloguer pot funcionar com a amortidor davant la pressió especulativa", afegeix Gómez-Puig.

Ara bé, amb aquestes mesures no n'hi ha prou i, a parer de la coautora de l'estudi, cal "una estratègia més àmplia i sostinguda". "És indispensable fomentar la construcció de nou habitatge, tant pública com privada, especialment en les zones de major demanda", diu Gómez-Puig, que també aposta per "polítiques que incentivin la mobilitat cap a àrees amb menor densitat i pressió demogràfica, mitjançant millores en transport, serveis i infraestructures". Així, s'alleugeriria la demanda en "mercats tensionats com Madrid i Barcelona" i es podrien "frenar les dinàmiques que alimenten les bombolles immobiliàries", apunta la catedràtica.

EMPRESES

Mor Miquel Suqué Mateu, empresari del Grup Peralada, als 63 anys

Membre de la quarta generació familiar, va rellançar fa anys la marca de cotxes catalana Hispano Suiza

Obituari

ALBERT RIGOL BAULENAS
BARCELONA

CEDIDA

L'empresari del Grup Peralada Miquel Suqué Mateu.

L'empresari Miquel Suqué, que estava al capdavant del Grup Peralada juntament amb els seus dos germans, el Javier i la Isabel, va morir ahir a l'edat de 63 anys. Membre de la quarta generació familiar, Suqué coliderava un conglomerat amb negocis de vins, hotels, restaurants, museus, festivals, centres d'oci i també la marca d'automòbils Hispano Suiza, de la qual era president.

De fet, fa no gaires anys Suqué va rellançar la companyia amb un nou model 100% elèctric, l'Hispano Suiza Carmen, en honor a Carmen Mateu, la seva mare. El març del 2019, els tres germans van presentar aquest exclusiu model al Saló de Ginebra, del qual només s'han fabricat 19 unitats, i l'any passat aquesta històrica marca catalana va celebrar el 120è aniversari, amb la presentació mundial de l'Hispano Suiza Carmen Sagrera.

Suqué va ser vicepresident executiu del Grup Peralada i, més enllà de la seva dedicació al rellançament d'Hispano Suiza, va treballar en l'expansió i el desenvolupament de la línia de casinos del grup a l'Amèrica Llatina, una aposta que ja va iniciar el 2000, quan va ser nomenat per a aquest càrrec i va inaugurar dos grans centres d'oci a l'Argentina. Abans Suqué s'havia llicenciat en dret i format en administració d'empreses als Estats Units, en l'especialitat de turisme i oci. L'any 1990 va fundar una empresa de paisatgisme i jardins, Viridis Paisajismo, i no va ser fins tres anys després, el 1993, que va incorporar-se al Grup Peralada.

En paral·lel a la seva trajectòria professional, Suqué ha estat vinculat a activitats socials, culturals i empresarials de la societat civil catalana, com el Círculo Ecuestre de Barcelona, el Reial Club de Tenis de Barcelona i el Cercle d'Economia, entre d'altres. També era soci del Reial Club de Polo de Barcelona, i del 1999 al 2001 va ser membre de la junta directiva del Barça. L'any 2014 va ser nomenat president de l'Associació Espanyola de Casinos de Joc (AECJ). La consellera de Territori, Habitatge i Transició Ecològica, Sílvia Paneque, va lamentar ahir la seva mort en una publicació a X, en la qual va traslladar el seu condol a la família i va destacar Suqué com una "figura clau del món empresarial i cultural, molt arrelat a l'Empordà i al país". La patronal Foment del Treball, també a X, va recordar Suqué com un "empresari de cap a peus que va saber expandir el seu llegat familiar".

Suqué era besnet de Damià Mateu, l'empresari, col·leccionista d'art i mecenes que, amb la creació d'Hispano Suiza, l'any 1904, va iniciar una trajectòria empresarial que al cap de pocs anys es va estendre en el món dels vins i caves amb la compra d'un emblema que donaria nom al celler: el Castell de Peralada. Als anys 70 el grup va inaugurar els primers casinos a Catalunya i a finals dels 80 va néixer el Festival de Peralada. No va ser fins al 2015 que Miquel Suqué, juntament amb els seus germans, va agafar la responsabilitat dels negocis del grup. Pocs anys després, el 2018, va morir la seva mare, Carmen Mateu, a l'edat de 81 anys. Mateu va ser la gran impulsora del festival, que enguany arribarà a la 39a edició. Tres anys després, el seu pare i creador del Grup Peralada, Artur Suqué, va morir als 90 anys.

Hòlding
Suqué i els seus germans van assumir la gestió del grup el 2015

TORÍ, LA CAPITAL DEL PIEMONT, ENTRE LA BOHÈMIA I LA NOBLESA

DEL 25 AL 29 DE SETEMBRE

Torí és cèlebre pel seu *skyline*, amb els Alps a l'horitzó, però també pel seu històric compromís antifeixista. Es diu que té un punt vienès, pels seus cafès acollidors, i un punt parisenc, pels seus carrers, l'ambient bohemi i els palaus nobles.

EXCLUSIU PER A SUBSCRIPTORS

Viatgem acompanyats del periodista cultural de l'ARA, Antoni Ribas, per descobrir com la història, art i cultura es fonen amb innovació, tecnologia, moda, diversió i modernitat.

AMB ANTONI RIBAS

Llegeix tots els detalls a
d.ara.cat/viatgetori

El viatge és exclusiu per als subscriptors de l'ARA.

MOBILITAT

Investigar accidents de cotxe com si fos l'escenari d'un crim

La Comissaria General de Mobilitat té una divisió especialitzada en sinistres complexos

CESC MAIDEU
SABADELL

"Deu persones moriran a les carreteres el mes que ve i encara no ho saben". Amb aquesta contundència, la comissària Mònica Luis, cap de la Comissaria General de Mobilitat dels Mossos d'Esquadra, resumeix el drama que es viu a les carreteres catalanes. Enguany, 62 persones han perdut la vida a l'asfalt. Són morts colpidores, "d'algú que no torna a casa i del qual no t'has pogut acomiadar". I moltes són morts evitables, sovint causades per distraccions per telèfons i pantalles, excessos de velocitat, o consum d'alcohol o drogues. "Tots hi podem fer més", assegura Luis.

Per això és important diferenciar un accident d'un sinistre. Mentre que el primer sol ser fortuït, el segon sol tenir una causa, un detonant i un responsable, o més d'un, ja que moltes vegades les responsabilitats són compartides. En aquest punt és on entra la Divisió d'Investigació Viària (DIV), que, com si fos l'escena d'un crim, revisa tots els vestigis d'un sinistre per saber què ha passat. "Un xoc entre vehicles és física", apunta l'inspector Francesc Parra, cap de la DIV. Explica que treballen amb dades "objectives" i "científiques" per reconstruir els cinc segons previs al xoc.

Tots els incidents a la carretera es miren i s'investiguen, tot i que només una part, els més complexos, acaben a la taula de la DIV. L'any passat hi va haver 21.000 sinistres, més de dos cada hora, però 682 van ser mortals o amb ferits greus i van requerir una investigació més a fons. La tecnologia ha evolucionat molt i ha fet virar les indagacions de la DIV, que disposa d'eines informàtiques per recrear un xoc o saber amb exactitud què feia el conductor els instants anteriors de l'impacte. Abans s'havien de fer càlculs físics amb les frenades per saber, per exemple, a quina velocitat circulava i en sortia un interval. Ara amb una caixa negra es pot saber la dada definitiva.

Drons a l'aire

El primer de tot és anar al lloc de l'accident i fer un plànol aeri, diu Mònica Carafi, sotsinspectora de la DIV. De nou, la tecnologia ha canviat moltes coses: abans es feia amb una càmera des de terra, mentre que ara han entrat en joc els drons, que escanegen i fotografien des de l'aire. Són més ràpids i, així, no cal tallar les carreteres durant tanta estona. Això permet crear un plànol que altres aparells ajudaran a completar. Aquí és on entren en joc els registradors de dades, també coneguts com a mòduls o EDR. Explicat de manera simple: és una mena de caixa negra que tenen la gran majoria d'airbags i que permet retenir desenes de dades dels cinc segons abans que s'activi aquest mecanisme de seguretat. Surt la velocitat, els girs del conductor, quan ha premut el fre, si hi havia algun llum encès... Tot plegat són codis i codis que els especialistes dels Mossos saben desxifrar i que acaben servint de proves en un judici. Però cada model registra les dades a la seva manera. Un Tesla, per exemple, necessita una anàlisi diferent que un Peugeot.

MOSSOS D'ESQUADRA

Els Mossos d'Esquadra investigant un accident.

"Hem d'evitar que el Sant Joan sigui un altre Carnaval"

El dia de Carnestoltes va ser especialment tràgic, amb set morts en un sol cap de setmana. Aquest dia continua marcant el balanç de sinistralitat del 2025: fins al setembre hi ha hagut menys accidents amb víctimes però més sinistres mortals. "Hem d'evitar que el Sant Joan sigui un altre Carnaval", afirma la comissària Mònica Luis. Fa una crida a la prudència sabent que el simple fet de ser a la carretera vol dir estar davant "d'un possible risc". Els Mossos faran més de 1.000 controls, però recorda que el factor humà, sobretot lligat a les distraccions, pot ser clau. Hi ha gestos, com cordar-se el cinturó, que poden ser "definitius". L'objectiu dels Mossos i de Trànsit és reduir el 2026 un 5% les víctimes mortals en l'àmbit urbà i un 20% en l'interurbà respecte a les dades de l'any 2019. I el de la UE és arribar al 2050 amb cap víctima. Existeix el Servei d'Informació i Atenció a les Víctimes de Trànsit i s'hi pot contactar trucant al 900 100 268. També està disponible el servei Invictes, que vol ajudar en les tasques d'inclusió i l'autonomia de les víctimes ferides greus. S'hi pot contactar a través de transit.gencat.cat/ca/invictes.

Precisament aquesta setmana s'han fet unes jornades a l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya sota el nom *La investigació de sinistres viaris: reptes, sinergies i innovació*. Amb la participació de la policia alemanya, l'Ertzaintza i les policies locals s'han analitzat els avenços en les investigacions de trànsit. Els responsables recalquen la importància de col·laborar entre cossos per innovar en les tècniques d'investigació.

Canvi de paradigma

Un accident recent ho exemplifica. L'escenari del sinistre és un cotxe blanc que ha impactat per darrere amb un cotxe negre, amb la mala sort que un camió que circulava en direcció contrària també ha xocat amb tots dos. Vist l'escenari, podria semblar que tot està bastant clar: el cotxe blanc seria el principal responsable de l'accident a l'impactar per darrere amb el vehicle negre. Ara bé, l'anàlisi de la caixa negra del primer cotxe, el negre, va canviar-ho tot. Demostrava que, cinc segons abans del xoc, aquest vehicle havia reduït la velocitat i havia girat a l'esquerra. El cotxe negre havia volgut agafar una sortida i, a última hora, s'ho havia repensat i havia provocat que el cotxe blanc acabés picant-lo per darrere. De cop, les responsabilitats havien canviat.

Aquestes caixes solen estar ocultes en espais segurs del vehicle perquè no es malmetin durant el xoc. L'any passat se'n van analitzar 147. De fet, els cotxes d'última generació, en un xoc, se solen plegar més com un acordió que els antics. Això els fa més insegurs? No. La comissària Luis apunta que ho fan per absorbir l'impacte i protegir els passatgers. En aquest sentit, recomana que no hi hagi objectes solts pel vehicle, especialment a sobre la tapa del maleter, perquè quan hi ha un accident volen i poden ser molt perillosos.

Alcoholèmia retrospectiva

La investigació d'un accident de trànsit pot arribar a ser tan minuciosa com la d'un assassinat. ¿El conductor fuig després de l'accident i el cotxe no és seu? Es pot comprovar l'ADN amb l'airbag, que, molt probablement, li haurà tocat els llavis en el moment d'obrir-se. ¿El conductor s'ha escapat i el troben sis hores més tard? Encara se li pot fer una prova d'alcoholèmia retrospectiva que dirà si anava begut en aquell moment. Es busquen càmeres i també s'utilitzen les dels cotxes que en tenen d'incorporades. I, sota autorització judicial, poden analitzar el mòbil dels implicats i fins i tot les pantalles intel·ligents dels vehicles. En aquest sentit, els comandaments policials destaquen la importància de tenir una Fiscalia especialitzada.

Aquesta evolució tecnològica ha conduït a condemnes judicials exemplars, com una de l'Audiència de Barcelona ara fa tres mesos: el jurat popular va condemnar a 13 anys de presó un conductor kamikaze que havia matat "conscientment" una adolescent de 17 anys en un xoc frontal quan conduïa en direcció contrària, borratxo i drogat. En la sentència, l'Audiència recalca la importància de l'informe dels Mossos basat en totes aquestes evidències.

Deltebre
IMATGE DE POBLE

Mirades

La sembra tradicional de l'arròs

Una trentena de plantadors es van enfangar ahir a la Festa de l'Arròs de Deltebre (Baix Ebre) durant la plantada, una activitat que reivindica el llegat agrari de la localitat. La cita, que es va celebrar als terrenys de la històrica finca Bombita, va aplegar nombrosos veïns i curiosos per veure el mètode tradicional de sembra de l'arròs.

16-06-2025 Foto: Ariadna Escoda / ACN

Automoció

El conseller delegat de Renault, Luca de Meo, deixa la direcció

Renault va anunciar aquest diumenge que el seu conseller delegat, Luca de Meo, ha comunicat que deixa les regnes del grup automobilístic francès després de cinc anys al capdavant, cosa que es formalitzarà el 15 de juliol. La marca ja ha engegat el procés per triar-ne el successor.

Renault va explicar que la decisió de l'executiu italià és per confrontar-se amb "nous desafiaments fora del sector automobilístic", sense precisar on. De Meo, que té 58 anys i va arribar a Renault des de Seat (marca del grup Volkswagen), havia estat renovat al càrrec de conseller delegat de la companyia del rombe el maig del 2024 per a un segon mandat de quatre anys que havia d'acabar, per tant, el 2028.

Successos

Dues persones moren a les platges catalanes aquest cap de setmana

Dos homes van morir a l'aigua, un altre va ser evacuat en estat crític i una dona en estat greu aquest cap de setmana a les platges catalanes per culpa de la mala mar. De fet, aquest cap de setmana ha començat oficialment la temporada de bany.

Fonts de Protecció Civil i de Bombers de la Generalitat van informar Efe d'aquests successos registrats en les últimes 48 hores. El cadàver de la primera víctima mortal va aparèixer flotant amb una boia enganxada a la platja de Creixell i la segona va morir a la platja de Llançà. A més, van evacuar en estat crític un home de 83 anys a la platja de la Pineda, a Vila-seca, i una dona en estat greu i inconscient a cala Romana, a Tarragona.

FUSIONES Y ABSORCIONES DE EMPRESAS.

INSTITUTE OF ARTS BARCELONA, S.L. (SOCIEDAD ABSORBENTE)
INSTITUTE OF ARTS CULTURE AND INNOVATION, S.L.U. (SOCIEDAD ABSORBIDA)

De conformidad con el artículo 10 del Real Decreto-Ley 5/2023, de 28 de junio, sobre Modificaciones Estructurales de las Sociedades Mercantiles (en adelante, LME), se hace pública la fusión entre la sociedad mercantil INSTITUTE OF ARTS CULTURE AND INNOVATION, S.L.U., con su socio único, la sociedad INSTITUTE OF ARTS BARCELONA, S.L.

La fusión se llevará a cabo mediante la absorción de la sociedad, INSTITUTE OF ARTS CULTURE AND INNOVATION, S.L.U., por INSTITUTE OF ARTS BARCELONA, S.L., que asumirá la totalidad de los derechos y obligaciones de la sociedad absorbida.

Por medio de la fusión proyectada, la sociedad INSTITUTE OF ARTS BARCELONA, S.L., absorberá a la entidad, INSTITUTE OF ARTS CULTURE AND INNOVATION, S.L.U., que, tras el proceso de fusión, se extinguirá. Dicha extinción se proyecta y ejecutará por la vía de la disolución sin liquidación, y transmitirá en bloque todos los activos y pasivos, así como el patrimonio social a INSTITUTE OF ARTS BARCELONA, S.L., quien adquirirá por sucesión universal la totalidad de los derechos y obligaciones que componen el patrimonio de INSTITUTE OF ARTS CULTURE AND INNOVATION, S.L.U.

El presente acuerdo de fusión ha sido adoptado en sus respectivas juntas generales extraordinarias y universales de socios celebradas el día 16 de junio de 2025, que aprobaron por unanimidad la fusión por absorción de INSTITUTE OF ARTS CULTURE AND INNOVATION, S.L.U. por parte de INSTITUTE OF ARTS BARCELONA, S.L.

Como consecuencia de la fusión, la sociedad absorbida quedará disuelta sin liquidación, transmitiéndose su patrimonio, tanto activo como pasivo, a la sociedad absorbente por sucesión universal. La fusión se lleva a cabo conforme al procedimiento de acuerdo unánime de fusión regulado en el artículo 8 de la LME, adoptado en base al proyecto común de fusión redactado por los administradores de las sociedades con fecha 28 de febrero de 2025.

De acuerdo con el artículo 9 de la LME, el acuerdo de fusión podrá adoptarse sin necesidad de publicar o depositar previamente los documentos exigidos por la ley ni de elaborar un informe de los administradores sobre el proyecto de fusión.

Asimismo, en virtud del artículo 10 de la LME, se informa expresamente del derecho que asiste a los socios y acreedores de las respectivas sociedades a obtener el texto íntegro de los acuerdos adoptados y del balance de fusión.

Los acreedores de cada una de las sociedades podrán manifestar su disconformidad con las garantías ofrecidas en el proceso de fusión, en el plazo de un mes a contar desde la publicación del último anuncio del acuerdo de fusión, si bien, el ejercicio de los derechos de los acreedores previstos en este artículo no paraliza la operación de fusión ni impiden su inscripción en el registro mercantil, conforme a lo dispuesto en el artículo 13 de la LME.

Barcelona, a 16 de junio de 2025. Administrador, Mark Brendan Lethem.

ART URBÀ

JORDI MILIAN

L'artista Lula Goce enfilada a la grua pintant un mural.

Murals per teixir comunitat a les ciutats

Un festival d'art urbà a Sant Andreu de la Barca pretén recuperar espais

MARTA RODRÍGUEZ CARRERA
SANT ANDREU DE LA BARCA

Si tot va bé en aquesta revetlla de Sant Joan, Sant Andreu de la Barca purificarà els mals esperits amb les fogueres i també estrenarà els murals gegants que aquests dies estan pintant set artistes en diferents racons de la localitat. L'objectiu no és només tenir un impacte estètic en les parets en què intervenen els muralistes, sinó que la idea és "recuperar i reivindicar la identitat local" a través de l'art, segons explica Ramon Ferrer, tècnic de Cultura de l'Ajuntament.

La iniciativa s'emmarca en la primera edició del Festival Kromàtic, que neix amb voluntat de tenir continuïtat i situar el municipi en la ruta turística dels murals urbans que estan fent fortuna fora de les grans ciutats, com és el cas de Penelles. La tria dels artistes es va fer a través d'un concurs d'idees i per designació directa, a partir de les trajectòries i temàtiques que tocaven. Es tracta de Lula Goce, Roc Blackblock, Taquen, Dan Ferrer, Felipe Pincel, Irene López León i Oriol *B:K* Garreta. Cadascun ha plantejat una proposta adaptada a l'espai perquè el mural "dialogui" amb el seu voltant i la història del municipi, i interpel·li directament els veïns, continua Ferrer.

Una de les primeres a pujar a les grues per enfilar-se a les parets i començar a plasmar la seva proposta ha estat la gallega Lula Goce, amb una gran trajectòria internacional, que explica com, amb la seva deessa envoltada d'elements vegetals, busca "ajudar a conscienciar sobre temes mediambientals i millorar el benestar de la gent". La figura, situada en una paret al costat de l'antiga N-II, que travessa la localitat, simbolitza "la natura, la feminitat i la força". Mentre pinta, una vianant se sorprèn del muntatge: "Quin canvi serà veure art en lloc d'una paret blanca i lletja. Sempre anima". En aquest sentit, l'artista està convençuda de les bondats del muralisme per ajudar a "crear comunitat i amor pel barri" perquè –sosté– la ciutadania "també valora l'estètica" en la seva experiència quotidiana. I és amb aquesta posada en escena amb la qual els veïns volen mantenir els carrers i els espais més endreçats i nets.

Immigració d'ara i d'abans

A l'altra banda de la carretera, al petit nucli històric de Sant Andreu de la Barca, els organitzadors han reservat dues parets per a dos treballs artístics que tenen molt a veure amb la memòria històrica local. D'una banda, a tocar de l'església, el barceloní Roc Blackblock es prepara per iniciar el mural dedicat a la desapareguda palanca per la qual els veïns travessaven el riu Llobregat. L'artista admet que no era la seva primera idea, però al sentir la nostàlgia amb què els més veterans recorden el vell pont va voler reproduir una antiga fotografia de la passarel·la. D'aquesta manera, diu el muralista, manté la línia de la seva obra, basada en la memòria històrica i la identitat col·lectiva. "Això no va només de posar-ho bonic; va de recordar, de connectar generacions, de donar valor a allò que forma part de la identitat d'un poble", argumenta, i confia que els més grans que van veure la palanca en funcionament expliquin als més joves el servei que els feia, com si "fossin una baula en la cadena de transmissió de la memòria".

D'altra banda, a pocs metres, lluirà l'art de Felipe Pincel sota la figura d'una mare amb dues criatures assegudes a sobre d'unes maletes. No és gratuïta, la proposta, perquè se situa en un dels barris que van acollir la immigració espanyola dels anys 60 i 70 atreta per la indústria de la comarca i on ara s'han instal·lat veïns procedents de l'estranger. Ferrer subratlla que la voluntat és fer un reconeixement a totes aquelles persones que han fet créixer Sant Andreu de la Barca.

BARCELONA

600 persones contra la massificació turística

ALBERT DIUMENJÓ SEGALÀ
BARCELONA

Barcelona va acollir ahir una nova manifestació en contra del turisme un any després de la protesta de les pistoles d'aigua amb què els assistents van increpar alguns dels turistes de la ciutat. Aleshores van ser milers de manifestants que van denunciar la massificació a la capital, mentre que aquest any només es van mobilitzar unes 600 persones, segons la Guàrdia Urbana. Els centenars de persones que van sortir al carrer van exigir un canvi de model a la ciutat per posar fi a la precarietat laboral i l'emergència residencial al crit de "A casa nostra, pa, futur i sostre" i "Cap veïna fora del barri", però aquest cop no hi va haver enfrontaments amb els turistes.

MARTA PÉREZ / EFE

Capçalera de la manifestació a Barcelona.

La marxa va sortir dels Jardinets de Gràcia amb normalitat fent ziga-zaga pels carrers de la Dreta de l'Eixample per intentar esquivar el fort desplegament policial. De fet, els Mossos els van tallar el pas quan eren a prop de la Sagrada Família, el destí final de la manifestació. La policia catalana va mediar amb els organitzadors per trobar un itinerari alternatiu que no passés per la basílica i, finalment, es va reprendre la manifestació, que va acabar uns carrers per sobre del temple. Allà es va fer la lectura d'un manifest en què reclamaven el decreixement turístic.

@ara_castells

GUILLEM ANDRÉS

Els primers cascs per a la canalla ja són al Museu Casteller de Valls

Els Castellers de Sants van utilitzar aquestes proteccions de taekwondo l'any 2005

El 8 de maig del 2005, els Castellers de Sants van sorprendre el món casteller a l'incorporar un casc de taekwondo per a l'aixecador i l'enxaneta del 4 de 8. Aquesta va ser la primera vegada en què la canalla d'una colla castellera portava cascs com a element de protecció. Aquest dissabte, 20 anys més tard, els Borinots han fet entrega dels cascs originals al Museu Casteller de Catalunya, a Valls.

Els santsencs feien el pas d'incorporar el casc després de dues caigudes dures de la canalla el 2000 i el 2004 i d'un procés de reflexió intern de pràcticament un any. La novetat va generar un gran debat entre el món casteller, amb força opinions contràries. Tant càrrecs de responsabilitat de les colles com usuaris anònims en fòrums d'internet van expressar, en gran part, el seu rebuig a la utilització del casc.

La decisió, però, tenia la intenció d'estimular el compliment de l'acord de la junta de la Coordinadora de Colles Castelleres de Catalunya (CCCC) l'any anterior d'iniciar un estudi pel casc. Sota la direcció del doctor Jaume Rosset i comptant amb el suport del president de la Coordinadora, Eusebi Campdepadrós, es va aconseguir desencallar la situació.

En col·laboració amb el cap de recerca del Centre d'Alt Rendiment, Josep Escoda, es va entrar en contacte amb el fabricant de cascos NZI. Els avenços van ser ràpids i el juliol del 2006 els cascs d'enxaneta i aixecador es van començar a distribuir a les setze colles que s'havien ofert per provar-los.

El punt d'inflexió

Desgraciadament, el consens entre el món casteller va arribar aquell mateix estiu, després de la mort de la castellera dels Capgrososs de Mataró Mariona Galindo a causa d'una caiguda, fet a partir del qual es va instaurar el casc a totes les colles. Vistos els bons resultats, l'any 2007 es va iniciar l'estudi de la viabilitat d'un casc per a la posició dels dosos, i se'n va generalitzar l'ús a partir del 2009. Un cop comprovada la seva utilitat, va ser declarat d'ús obligatori per l'Assemblea de la Coordinadora l'any 2012.

El procés del projecte el va recollir el metge i casteller de la Jove Xiquets de Tarragona, Enric Rovira, que va coordinar els estudis per avaluar l'efectivitat del casc casteller entre els anys 2006 i 2011. Tot aquest material, que inclou documents en paper com els de consentiments informats o els de les enquestes per mesurar l'estat i l'adaptabilitat del casc, també ha estat cedit al museu, juntament amb un primer prototip de casc de dosos i alguns cascs amb impactes. El Museu també ha estrenat recentment l'experiència immersiva Enxaneta 360. Amb ulleres de realitat virtual, els visitants podran reviure la diada històrica de Santa Úrsula del 2023, en què va haver-hi castells de gamma extra.

Les construccions de les dues colles vallenques es van gravar en format estereoscòpic 3D, amb càmeres 360º col·locades en diversos punts de la plaça del Blat. Les imatges ofereixen una experiència visual i sonora completa que permet reviure els castells als visitants com si estiguessin *in situ* en quatre punts diferents: el final de la plaça, davant de la pinya, al balcó de l'Ajuntament i al terrat.

De cara a l'any vinent, a més, l'Ajuntament de Valls té previst ampliar l'experiència amb una pinya immersiva que permetrà tenir sensacions de pressió, olfacte i tacte. ■

ARA CASTELLS

Els cascs de taekwondo que van utilitzar l'enxaneta i l'aixecador dels Castellers de Sants l'any 2005 ja són al Museu Casteller de Catalunya, a Valls.

ARA CASTELLS

4de9f dels Castellers de Sants.

43è aniversari del local de la Colla Joves Xiquets de Valls

DISSABTE, 14 DE JUNY, VALLS

Colla Joves Xiquets de Valls --- 4de8p, 3de9f, 2de8f, vde6
Minyons de Terrassa --- 3de9f, 4de9f(c), 5de8, 2pde5
Castellers de Sants --- 4de9f, 2de8f, 3de8, vde5
Moixiganguers d'Igualada --- 7de8, 5de8, 2de8f, 2pde5
Castellers de Barcelona --- (id)3de8, (id)3de8, 4de8, 7de7, vde5

Diada castellera dels Quatre Fuets

DIUMENGE, 15 DE JUNY, BERGA

Castellers de Berga --- 5de7, 7de7, (id)4de7a, 4de7, 2pde5
Castellers de Vilafranca --- 3de9, 4de9f, 5de8, pde6
Capgrossos de Mataró --- 3de9f, 2de8f, 5de8, vde5

Diada 1885 a Tarragona

DIUMENGE, 15 DE JUNY, TARRAGONA

Xiquets de Tarragona --- 4de8, 2de7, 7de7
Colla Vella dels Xiquets de Valls --- 5de8, 3de9f, 7de8, 3pde5
Colla Jove de Castellers de Sitges --- 5de7, 4de8, 4de7a, pde5

CLASSIFICACIÓ

	COLLA	PUNTUACIÓ
1	Castellers de Vilafranca	18245
2	Minyons de Terrassa	18190
3	Colla Vella dels Xiquets de Valls	16315
4	Capgrossos de Mataró	13680
5	Colla Joves Xiquets de Valls	13390
6	Colla Jove Xiquets de Tarragona	11660
7	Castellers de Sants	11470
8	Moixiganguers d'Igualada	10785
9	Marrecs de Salt	9785
10	Xiquets de Reus	9250

ELS APUNTS DE LA DIADA

■ La Colla Joves Xiquets de Valls i els Castellers de Sants pugen al carro dels castells de 9

La Colla Joves Xiquets de Valls i els Castellers de Sants tenien marcada la diada del Pati de la capital de l'Alt Camp com un punt d'inflexió i per estrenar els castells de 9 enguany. Els vermells ho van fer en forma d'un 3 de 9 amb folre molt apamat, que van acompanyar del 4 de 8 amb el pilar i el 2 de 8 amb folre que segueixen dominant. Els de la camisa grisa es van decantar per un quatre folrat molt treballat al folre, a més del 2 de 8 amb folre i el 3 de 8. Els Minyons de Terrassa van fer el 3 de 9, però es van quedar a mitges amb el 4 de 9. Els Moixiganguers d'Igualada també van estrenar el 7 de 8 i el 5 de 8, a més del 2 de 8 amb folre. Finalment, els Castellers de Barcelona van tenir el 4 de 8 com a millor castell, després de desmuntar el 3 de 8 en dues ocasions.

■ Sumant castells de 9

Berga també va veure el doblet de castells de nou dels Castellers de Vilafranca i el 3 de 9 amb folre dels Capgrossos de Mataró, castell que també es va anotar la Colla Vella a Tarragona. Entre les principals colles, també sobresurt l'estrena del pilar de 7 amb folre de l'any de la Jove de Tarragona.

■ Sabadell apuja el ritme

Els Castellers de Sabadell van estrenar en una mateixa actuació el 7 de 8 i el 2 de 7, a més de fer un nou 3 de 8. També van fer el seu primer 2 de 7 de l'any els Bordegassos de Vilanova.

Estrena
Primers castells de 9 de l'any de la Colla Joves Xiquets de Valls i Castellers de Sants a la diada del Pati

■ Històric 5 de 7 esquerdat

La Colla Castellera de l'Esquerra de l'Eixample segueix ampliant registres descarregant el primer 5 de 7 del seu historial. Els Castellers de Berga van obrir la gamma amb el 5 de 7 i el 7 de 7 i els Bous de la Bisbal es van anotar els primers set pisos de l'any.

DIRECTORA
ESTHER VERA

DIRECTOR ADJUNT
IGNASI ARAGAY

ADJUNT A DIRECCIÓ
AGUSTÍ SALA

DIRECTOR GENERAL
PABLO CASALS

SUBDIRECTORS
DAVID MIRÓ
CATALINA SERRA
JORDI CORTADA
CARLA TURRÓ
ENRIC BORRÀS ABELLÓ
ELENA FREIXA

POLÍTICA
ALEIX MOLDES
DELEGAT A MADRID
OT SERRA
INTERNACIONAL
FRANCESC MILLAN
SOCIETAT
GEMMA GARRIDO
ECONOMIA
XAVIER GRAU
DEBAT
TONI GÜELL
CULTURA I OCI
XAVIER CERVANTES
(REDACTOR EN CAP)
ESTILS
THAÏS GUTIÉRREZ
MÈDIA
ÀLEX GUTIÉRREZ
ESPORTS
XAVI HERNÁNDEZ
NAVARRO
LLENGUA
PAU DOMÈNECH
FOTOGRAFIA
FERRAN FORNÉ
DISSENY
JORDI OLIVÉ
DISSENY DIGITAL
RICARD MARFÀ
ARA TV
ALBA OM
DEFENSOR DEL LECTOR
ANTONI BATISTA
eldefensor@ara.cat
653784787

EDICIÓ DE PREMSA PERIÒDICA ARA, SL

PRESIDENT
FERRAN RODÉS
DIRECTOR FINANCER CORPORATIU
XAVIER LINARES
VENDES
VÍCTOR CABALLÉ
COMERCIAL
SERGI GERMÁN
NOUS NEGOCIS
ORIOL CANALS
TECNOLOGIA
MARC CAMPRODON

DIRECTOR FUNDADOR
CARLES CAPDEVILA

C/ PEU DE LA CREU, 5-9
08001 BARCELONA
TELÈFON: 93 202 95 95
ATENCIÓ AL SUBSCRIPTOR:
93 275 11 10
subscripcions@ara.cat

TEXT LEGAL
Edició de premsa periòdica ARA es reserva tots els drets sobre el contingut del diari ARA, els suplements i qualsevol producte de venda conjunta, sense que es puguin reproduir ni transmetre a altres mitjans de comunicació, totalment o parcialment, sense prèvia autorització escrita.

Difusió controlada per l'OJD
DL.: B-42598-2010
ISSN: 2014-010X

EL DIARI D'AHIR

FE D'ERRADES: L'ARA agraeix als lectors que ens facin arribar els errors que detectin en el contingut dels articles. Un cop confirmat l'error, l'ARA publica la fe d'errades en aquesta mateixa columna. Podeu fer-nos arribar les vostres esmenes a opinio@ara.cat.

DEBAT

CONSULTEU MÉS ARTICLES A L'ARA.CAT

El canvi vindrà de la Xina

JOAQUIM COELLO
ENGINYER

La Xina sempre ha estat imprevisible. El 1900, al final de la dinastia Qing, que va durar del 1644 al 1912, ningú podia pensar que vint anys més tard seria un estat devastat pels "senyors de la guerra" i la guerra civil. El 1940, amb Manxúria envaïda pel Japó, no era plausible pensar que el 1960 seria l'estat comunista més important del món.

El 2000 els EUA van ajudar la Xina a entrar a l'Organització Mundial del Comerç, l'OMC, i el 2020 la guerra comercial amb els EUA és intensa i de resultat imprevisible.

Ara la Xina té dos camins possibles: ser un estat ric i un exèrcit poderós o, alternativament, ser la Xina en l'essència i un país occidental en la pràctica.

Fins ara, la Xina ha donat suport a la invasió russa d'Ucraïna i a la interferència russa a Europa en les xarxes digitals. El zenit d'aquesta política –si efectivament se seguís– seria la invasió de Taiwan i la guerra al mar del Sud de la Xina. Un camí de confrontació.

No és aquesta l'única política possible. La coexistència amb els EUA sense sacrificar l'essència dels seus valors és possible i més favorable per a la Xina i per al món. El somni dels demòcrates als EUA –Clinton– que el creixement econòmic de la Xina la portaria a la democratització i a convertir-la en una democràcia d'estructura occidental és improbable per irreal. El poder a la Xina està concentrat.

L'alternativa d'una coexistència, encara que no especialment amistosa amb els EUA, reduiria el nivell de conflicte actual. La generació que vindrà després del president Xi, crescuda en els 80 i els 90, podria retornar a la política de Deng Xiaoping, que va fer créixer la Xina i la va portar on és ara. Xi va créixer en la Revolució Cultural; la seva obsessió per l'ordre és conseqüència del "desordre" en què va viure.

Una confrontació militar tindria efectes negatius per a la Xina. Drenaria recursos per al creixement econòmic, i els necessita a causa de l'envelliment de la població i la consolidació d'una ciutadania amb més nivell de renda i més consum intern. La confrontació faria créixer la desconfiança dels seus veïns, i convertiria la Xina en una potència més temuda que admirada. En aquest cas, l'alternativa al model dels EUA ho seria menys, perquè aquesta política allunya la Xina de convertir-se en un model alternatiu per al Sud Global.

Per a Occident, això plantejaria el dubte de si tractar la Xina com una contrapart fiable. Tindria conseqüències negatives de llarg abast a l'escena internacional per a tots.

La confrontació militar que suposaria la conquista de Taiwan implicaria econòmicament per a la Xina, a banda d'una despesa important, un creixement de la inflació i un impacte negatiu global per la inseguretat econòmica que suposaria per als mercats. Va passar abans amb Tiananmen: la inflació va arribar al 25%. Ara tornaria a passar. Que un estat aïllat corre més perill d'entrar en una situació inflacionària és un paradigma conegut. A Espanya l'autarquia es va abandonar per la inflació, que va fer inevitable el pla d'estabilització de 1957 per consolidar la pesseta. Fet això, es va impulsar el comerç internacional, llavors en mínims, però vital per al país.

GETTY

L'alternativa d'una coexistència, encara que no especialment amistosa amb els EUA, reduiria el nivell de conflicte

Els estats amb una estructura autoritària no sobreviuen a llarg termini si no evolucionen a una estructura més laxa, almenys en aparença. Si ho fan, aquesta pot permetre la supervivència del règim de manera diferent a la dels seus principis fundacionals. És el que va succeir amb la RDA, l'Alemanya de l'Est, que va col·lapsar de manera abrupta el desembre del 1989, en contrast amb la seva aparent estabilitat.

Una evolució a una situació política mundial més autoritària, que és el que ja està passant, farà més fàcil l'encaix de la Xina en aquestes noves circumstàncies.

L'evolució a l'interior de la Xina en la direcció del mercat i la competència està assegurada. Avui al país hi ha 300 milions de ciutadans que aprenen anglès i 120.000 que aprenen rus. El contrast parla per si mateix.

Sense violentar la ideologia del Partit Comunista Xinès, hauria de ser possible flexibilitzar els dogmes. Ha començat ja un cert retorn de part de la societat xinesa cap al confucianisme, cultura eterna a la Xina, parcialment oblidada en els anys més durs del comunisme, i més contemplativa que activa: "És més important fer en col·laboració que individualment". Aquesta cultura és un camí susceptible de ser recorregut sense aproximar-se al capitalisme i a la democràcia occidentals, que a la Xina encara són anatema.

Tal com ho descriu Rana Mitter, de l'Escola John F. Kennedy de Harvard, si la Xina abandona el camí d'"un estat ric i un exèrcit poderós" és possible trobar un terreny de joc diferent del capitalisme dels Estats Units i del comunisme de partit i disciplina absoluta dels 60 i 70.

L'evolució cap a estats menys liberals i més autoritaris, i la necessitat del comunisme d'evolucionar, malgrat mantenir la propietat dels mitjans de producció en mans de l'estat –el model xinès no ha estat econòmicament un fracàs–, obren la possibilitat de trobar un punt de coincidència. L'evolució de democràcia liberal a més autoritarisme està en marxa, i l'evolució de comunisme a menys dogmatisme pot posar-se en marxa si la Xina agafa el camí de la coexistència.

El problema no és l'estructura del règim polític, sinó que evolucioni deixant enrere la intransigència. Sembla que aquest serà el camí que seguirà la Xina.

Reparar una monstruosa injustícia

MARINA SUBIRATS

SOCIÒLOGA

El 13 d'octubre de 1909 va ser afusellat, al castell de Montjuïc, Francesc Ferrer i Guàrdia. Un tribunal militar l'havia condemnat a mort atribuint-li, sense cap mena de prova, haver promogut els aldarulls de la Setmana Tràgica, aquella revolta barcelonina provocada per la decisió de Maura, president en aquell moment del consell de ministres, de cridar a files els reservistes per portar-los al Rif a combatre contra els aixecaments que s'iniciaven en aquell moment. La majoria dels reservistes eren grans, pares de família, d'origen humil, i no van acceptar aquesta decisió. Les lluites van ser molt dures: van morir gairebé 100 persones –la majoria civils–, se'n van empresonar unes 2.000 i 5 van ser afusellades. Una d'aquestes era Ferrer i Guàrdia, per dur a terme un càstig exemplar.

En efecte, l'execució de Ferrer no va passar inadvertida. Hi va haver protestes i manifestacions a moltes ciutats europees, fins al punt que aquest fet va desencadenar una campanya periodística, la "campanya ferrerista", que va ser un dels elements cabdals de la caiguda del govern Maura. Qui era Ferrer i Guàrdia, i per què el seu assassinat va causar tanta indignació?

Francesc Ferrer i Guàrdia ha estat un dels millors i més importants pedagogs de Catalunya, i això era amplament conegut a Europa. Més encara: avui segueix existint un monument en memòria seva a Brussel·les, finançat per subscripció popular, i té uns seixanta carrers dedicats a la seva memòria a França, a Bèlgica, a Portugal i al Brasil. Ferrer i Guàrdia, anarquista, lliurepensador, va ser el creador de l'Escola Moderna, l'any 1901; una escola que va ser clausurada diverses vegades, i definitivament l'any 1908.

Què va ser l'Escola Moderna? D'una manera sintètica es pot dir que promovia una educació laica, racionalista i coeducativa, una enorme innovació, combatuda frontalment per l'Església. Amb la voluntat d'educar sobretot les criatures de la classe treballadora, tan abandonada en aquell moment: a Barcelona, l'any 1900 un 55% de la població era analfabeta o no tenia cap estudi, especialment les classes baixes i les dones. Però, alhora, el criteri de Ferrer és que l'escola no ha de separar les criatures per classes socials, formant guetos, sinó que cal educar conjuntament diferents estaments, perquè, altrament, estaran condemnats a no entendre's. El que sorprèn també, en contrast amb les formes doctrinàries i memorístiques de les escoles de l'època, és l'obertura de la seva pedagogia cap al coneixement científic, l'observació i la recerca, seguint, en certa manera, els principis de la Institución Libre de Enseñanza, tan important en la renovació del pensament espanyol de finals del segle XIX.

La influència de l'Escola Moderna sobre la pedagogia posterior va ser immensa. De fet, en podem retrobar els rastres en tota la gran obra pedagògica de l'Ajuntament de Barcelona, des del primer pressupost de cultura fins al final de la guerra, i també posteriorment, en la mesura que les circumstàncies ho van permetre. Pere Vergés, director de l'Escola del Mar, va ser alumne de l'Escola Moderna, i en molts moments va parlar de la importància de la formació rebuda. La pedagogia de Ferrer va inspirar l'obra del CENU, el programa educatiu de la Generalitat durant la guerra, un dels projectes escolars més avançats que conec. Més encara: moltes de les innovacions educatives que s'han consolidat amb els anys tenen la seva base en el pensament de Ferrer, i d'altres encara són avui projectes de futur.

Malgrat el deute que l'escola catalana té amb Ferrer, no s'ha fet res fins ara per anul·lar la seva condemna i reivindicar el seu llegat educatiu. Cal felicitar-nos, doncs, perquè la Fundació Ferrer i Guàrdia hagi pres la iniciativa de llançar un manifest dirigit a tota la ciutadania reclamant l'anul·lació de la condemna i el reconeixement públic d'un llegat de cabdal importància. Un manifest signat fins ara per l'Ajuntament d'Alella –Ferrer va néixer en aquesta població, on encara es conserva casa seva–, la Federació de Moviments per la Renovació Pedagògica, la Societat d'Història de l'Educació dels Països de Llengua Catalana i algunes persones que hem treballat en l'àmbit de l'educació a Catalunya. Esperem que aquests dies, quan el manifest es faci públic, el signin moltes més entitats i persones, fins a convertir-se en un clam que no tingui aturador.

Una societat que no reconeix els i les que més han aportat a la vida col·lectiva està renunciant a la seva pròpia història. I quan, a més, han estat víctimes d'una injustícia monstruosa, destinada a servir d'escarment per a qui vulgui canviar coses fonamentals, és obvi que necessitem actuar, i exigir l'enaltiment i la reparació.

Una societat que no reconeix els i les que més han aportat a la vida col·lectiva està renunciant a la seva pròpia història

DE FIT A FIT

Dins el fangar

SEBASTIÀ ALZAMORA

ESCRIPTOR

Escoltar els àudios de Santos Cerdán, José Luis Ábalos i Koldo García ens obliga a tornar a ensumar la vella, coneguda olor (citem Benet i Jornet) de la corrupció política. Si en algun moment havíem volgut creure que s'havia assolit el mínim nivell de maduresa que significa evitar les tracamanyes dels espavilats de torn, si havíem arribat a pensar en algun moment que almenys es començava a deixar enrere la fase infantil de l'exercici del poder, tornar a sentir les converses dels lladres de diner públic ens retorna a la realitat. És objectivament desagradable haver de viure envoltat d'una classe política que no aconsegueix, o que no vol, desempallegarse de la corrupció entesa com a element sistèmic (una altra herència del franquisme que, al seu torn, la dictadura heretava també de tradicions de poder arrelades com a mínim des de la Restauració borbònica).

La petició de perdó de Pedro Sánchez no tan sols va ser insuficient, sinó que la idea que dos secretaris d'organització d'un mateix partit estiguessin enfangats fins a les orelles sense que el secretari general o el president del partit en sabés res és una pretensió irritant que insulta la intel·ligència (ara citem *El padrí*) de la ciutadania. Encara més: malament si n'estava al cas i, per tant, n'era còmplice, i gairebé pitjor si no en sabia res, perquè aleshores vol dir que no compleix les seves obligacions, o que no està capacitat per complirles. Els àudios ens tornen allà on sempre: els senyorots que es creuen poderosos i, per tant, impunes, el llenguatge delinqüencial, les bravates, les amenaces velades o explícites, la porcina excitació que creix a mesura que diuen quantitats de diners. Al final, i com sol passar també, el tontet de la colla, el goril·la de discoteca, era el que feia anys que ho gravava tot. Per si un dia li podia fer servei. Com a ciutadans, no tan sols causa indignació: també vergonya i, per damunt de tot, decepció. La màquina del fang no tan sols no s'ha aturat, sinó que està al màxim de producció. Una vegada més es constata la certesa de l'asseveració del poeta William Blake: qui pot fer i no fa, crea pestilència.

En canvi, d'altres estan abonats a les paraules del poeta Aznar: qui pot fer, que faci. L'electorat d'esquerres es disgusta i es desmobilitza pels escàndols de l'esquerra; l'electorat de la dreta, per contra, sembla resistir impàvid a una Ayuso, un Mazón o un Feijóo amic d'un narco i el que convingui. I no cal dir com el desgast i el descrèdit de la política alimenten l'antipolítica de l'extrema dreta, es digui Vox o es digui Aliança Catalana. Amb tot, no està gens clar que la caiguda de Sánchez (ara sí previsible, falta veure si més a la curta o a la llarga) dugui a altra cosa més que a una situació d'estancament i col·lapse, perquè els vots del PP poden passar a Vox, però la seva suma segueix sense ser suficient per formar govern. No fa tant de temps, a l'estat espanyol es va batre el rècord d'un govern en funcions: van ser deu mesos fins que M. Rajoy va tornar a ser investit president, gràcies a l'abstenció del PSOE.

Cultura i oci

MÚSICA

Billie Eilish al Palau Sant Jordi el 14 de juny del 2025.

Aquest any no hi haurà cap concert millor que el de Billie Eilish

L'artista californiana enlluerna 18.000 persones al Palau Sant Jordi amb un espectacle magnífic

Crònica

XAVIER CERVANTES
BARCELONA

[Les fotografies d'aquesta crònica són del concert de Billie Eilish al Palau Sant Jordi del 14 de juny. Les ha facilitades la promotora Live Nation amb el vistiplau de l'artista nord-americana, que en aquesta gira no autoritza la presència de fotògrafs de premsa ni càmeres de televisió.]

Un dels millors espectacles de l'any, sens dubte. Per la interpretació, per la naturalitat, pel repertori, per la posada en escena i per la comunicació de Billie Eilish amb el públic i la del públic amb Billie Eilish. Dia de gran expectació en el primer dels dos concerts de l'artista californiana al Palau Sant Jordi, amb tot venut des de fa mesos. Mentre el festival Sónar s'acomiadava del recinte firal de Montjuïc, muntanya amunt l'entusiasme era una energia que gairebé es podia tocar amb els dits. El públic va rebre l'artista nord-americana a les 20.13 h amb la cridòria d'agraïment que es dedica a les estrelles realment rellevants, i la va acomiadar encara amb més intensitat a les 21.48 h. L'hora i mitja més ben aprofitada de l'any al voltant d'unes cançons que es ploren en la intimitat de l'habitació i el desconsol i que es ballen en el club i la catarsi.

Eilish ja era rellevant fa sis anys, quan només en tenia 17 i va omplir el Palau Sant Jordi com a debutant. Aleshores havia establert una connexió generacional indestructible gràcies al disc *When we all fall asleep, where do we go?*, i tot el que ha fet després ha consolidat el seu estatus, sempre amb uns resultats artístics notables, com el magnífic àlbum *Hit me hard and soft* (2024), un dels millors de l'any passat segons l'ARA. Amb només 23 anys ha guanyat nou premis Grammy i dos Oscars, i la manera com està desenvolupant la seva trajectòria fa pensar que serà una artista de molt llarg recorregut. Tot i estar connectada al batec de la generació Z, té poques hipoteques conjunturals, i tant en la composició com en la interpretació hi ha un pòsit que ve de lluny, del gran cançoner nord-americà. Pop amb profunditat dramàtica i frescor juvenil, i sense cos de ball ni coreografia, una aposta gairebé contracultural en algú nascut al segle XXI.

Futur
La trajectòria d'Eilish augura una carrera molt llarga

Estil
La nord-americana canta amb una naturalitat prodigiosa

Una escenografia exemplar

La posada en escena pagava molt la pena: l'escenari al mig de la pista, amb una caixa al centre damunt la qual va aparèixer Billie Eilish per cantar *Chihiro* (ella i tot el públic) mentre els músics es repartien a banda i banda en dos fossats quadrats. De seguida va quedar clar que en aquest cas la posada en escena sí que estava creada amb intenció i criteri, sobretot en l'apartat lumínic. I penjant del sostre, un cub amb quatre pantalles que combinaven imatges del concert amb tot de recursos gràfics i que després s'expandia per formar dos cubs més. Atenta al públic, la californiana passejava i corria per tot el perímetre de l'escenari. També baixava a les zones dels músics, per donar a entendre que no està sola en aquesta aventura.

A la segona cançó, *Lunch*, ja tenia el Sant Jordi cantant i saltant. Llàstima que al principi la sonoritat emboirés la veu, que no arribava prou nítida, un problema que es va solucionar aviat. El somriure d'Eilish era de satisfacció absoluta. I de seguretat. En una pausa, sense dir res, simplement somrient, va obtenir una ovació impressionant. "Com anem?", va demanar, i la guitarra acústica va obrir la balada *Wildflower*. Un silenci respectuós insòlit en aquesta mena de concerts de gran format va acompanyar la subtilitat vocal de *When the party's over*, que la cantant va començar asseguda com qui explica un conte en un foc de camp i la va acabar estirada com qui busca les raons en les estrelles. És una de les cançons en què

IRENE IBORRA, PREMIADA A ANNECY

L'Olívia i el terratrèmol invisible, pel·lícula catalana en *stop-motion* dirigida per Irene Iborra, ha rebut el premi de la Fundació Gan del Festival d'Annecy per la seva capacitat "de tractar temes difícils de manera lluminosa".

MOR L'ACTOR I MÚSIC AGUSTÍ HUMET

L'actor i músic Agustí Humet va morir ahir als 70 anys. Durant nou anys va ser director de l'Institut del Teatre a Terrassa. Era germà del cantautor Joan Baptista Humet i pare de la cantant Gemma Humet.

HENRY HWU / LIVE NATION

Eilish treu més suc dels diferents registres de la veu, acompanyada per dos coristes i el so del teclat. Però no l'única. En altres hi aporta un dramatisme molt interessant, mai sobreactuat, que modula dominant les dinàmiques del micròfon.

És una intèrpret extraordinària en el xiuxiueig i el cant respirat, però també quan el melodrama s'inflama, com a *The greatest*, que va cantar enfilada en la caixa, convertida en un gronxador que pujava i baixava. Just després va fer que les dues coristes sortissin del fossat per cantar juntes *Your power*, Eilish també amb la guitarra acústica. "Intenta no abusar del teu poder", diu el primer vers. No ho fa, tot i tenir rendides 18.000 persones (dades facilitades per Live Nation).

El grau de satisfacció que es respirava al Sant Jordi era difícilment comparable a res. Una altra prova: la cridòria que va precedir *L'amour de ma vie*, pop majúscul que canta amb regust de soul. No és fàcil trobar un ídol pop tan consistent com Billie Eilish. Tot ho canta amb una naturalitat prodigiosa, sense sobreactuacions dramàtiques. Potser per això mateix connecta amb el públic d'una manera tan directa, perquè fuig del simulacre teatral. De teatre òbviament n'hi ha, perquè repeteix el mateix en cada concert, però permet que el públic ho visqui com un regal especial. "Us estimo molt!", va exclamar. No li calia res més. Aquest any no hi haurà cap concert millor que el de Billie Eilish al Palau Sant Jordi, i és molt possible que molta gent el recordi com el concert de la seva vida.

Fi de festa sense pena ni glòria

Ludovic Morlot tanca la temporada de l'OBC amb obres de Ravel i Chausson

Crítica

JAUME RADIGALES
BARCELONA

Concert de final de temporada
L'AUDITORI 14 DE JUNY

MAY ZIRCUS / L'AUDITORI

Ludovic Morlot dirigint l'OBC a L'Auditori.

Dubto que la temporada 2024-2025 de l'Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya (OBC) sigui especialment recordada per alguna cosa brillant. Durant els darrers nou mesos han faltat idees, imaginació i creativitat en la programació i, sobretot, lideratge en la direcció.

Ludovic Morlot no és un mal director, però ni s'ha ficat els seus músics a la butxaca ni ha tingut una especial connexió amb el nostre públic. Resultat del concert final de temporada: sense pena ni glòria, com aquelles festes a les quals hom està convidat, hi assisteix per compromís, s'hi avorreix i troba qualsevol escletxa o excusa per tornar a casa, posar-se una bona pel·lícula en blanc i negre, prendre una infusió, rentar-se les dents i ficar-se al llit, que demà serà un altre dia.

Aquesta ha estat la sensació que un tenia mentre sortia, dissabte al vespre, de L'Auditori. I això que s'hi programava una obra deliciosa de Ravel com *L'heure espagnole*, que, juntament amb *L'enfant et les sortilèges*, és una de les grans obres escèniques del músic bascofrancès. Repartiment de passa-que-t'he-vist (qui li troba la gràcia al barítion Alexandre Duhamel, que hem vist en alguna altra ocasió al Liceu?), direcció sense tremp teatral i rerefons orquestral d'anar fent. Cap desastre i poques alegries. *Voilà*.

Vam tenir una mica més de sort amb Daniel Lozakovich, espatarrant violinista que amb el seu Stradivarius va revelar-se com un tros de músic davant de dos reptes majúsculs com el *Poème* d'Ernest Chausson i, sobretot, *Tzigane* de Ravel. Accents ben marcats, fraseig de somni i equilibri entre sentiment i raó –crucial per a la interpretació de la música francesa– van presidir la seva actuació. Abans, l'OBC havia escalfat motors amb la versió orquestral de Kenneth Hesketh al servei d'un altre Ravel, en aquest cas *Sites auriculaires*, originalment per a dos pianos.

Mancances Els darrers nou mesos han faltat idees, imaginació i creativitat

Tres hores després de l'inici del concert, acabàvem la jornada a casa, veient per enèsima vegada *Tot sobre Eva* del gran Joseph L. Mankiewicz. És el que té haver estat en una festa de cloenda d'una temporada molt poc engrescadora.

ART

Portes obertes pels 50 anys de la Fundació Miró

El museu celebra el mig segle amb una jornada plena d'activitats

A.PALÉS_BARCELONA. Gratuïta i oberta a tothom. Així va ser la celebració ahir dels 50 anys de la Fundació Miró, que va arrencar a les sis del matí i es va allargar fins a les deu de la nit, quan va concloure el concert de Yerai Cortés. Seguint el desig de Joan Miró, que volia que la Fundació fos "un lloc vivent" i pensat per a la persona de demà, la jornada de portes obertes va oferir activitats per a tots els públics: des d'una visita arquitectònica per descobrir tots els detalls de l'edifici de Josep Lluís Sert fins a tallers de dibuix per als més petits de la casa i *performances*.

PAU DE LA CALLE

PLATAFORMES

Wong Kar-wai debuta en el món de les sèries amb una història sobre el capitalisme

Filmin estrena 'Blossoms Shanghai', homenatge del director de 'Desitjant estimar' a la seva ciutat natal

ALEJANDRA PALÉS
BARCELONA

FILMIN

***Blossoms Shanghai* explica la història d'un home que es fa ric arran de les reformes econòmiques de la Xina.**

Des que les sèries van passar a ser considerades un producte amb prestigi, han estat molts els cineastes que s'han aventurat a provar el món de la televisió. Wong Kar-wai, director de culte gràcies a pel·lícules com *Chungking Express* o *Desitjant estimar*, ha fet el salt a aquest mitjà amb *Blossoms Shanghai*, una sèrie que li permet tornar a la seva ciutat natal, de la qual va marxar quan era un nen i va emigrar a Hong Kong amb la família. Per debutar en la ficció seriada, ha adaptat un novel·la del 2012 de Jin Yucheng centrada en una mena de Gatsby de Shanghai. La sèrie té un total de 30 episodis, però a partir d'aquest dimarts Filmin n'estrenarà els primers 15 (en penjarà cinc cada setmana, dimarts 17 i 24 de juny i 1 de juliol).

El protagonista de *Blossoms Shanghai* és Ah Bao, un home que va néixer en una família rica que va perdre la fortuna amb la Revolució Cultural. Quan a principis dels anys 90 la Borsa de Shanghai reobre després de 40 anys tancada, Ah Bao es transforma en el senyor Bao i aconsegueix amassar una important fortuna gràcies a la reforma econòmica xinesa. És l'estrella de la ciutat i la representació del Shanghai modern. En el primer episodi, Bao és víctima d'un atropellament i, a través de diversos *flashbacks*, l'espectador és testimoni del seu renaixement com a milionari i coneix els nombrosos personatges secundaris de la sèrie, més d'una vintena.

A *Blossoms Shanghai* els fans de Wong Kar-wai hi trobaran els elements habituals del cinema del hongkonguès, com ara els amors complicats –Bao viu tres històries diferents– i les habitacions d'hotel, escenaris de pel·lícules com *Desitjant estimar* o *2046*. De fet, Bao viu en una suite del luxós Peace Hotel, obert el 1956 i encara en funcionament avui dia.

Dos anys d'espera

Tot i que la sèrie s'estrena ara a casa nostra, a la Xina es va poder veure el 2023 i va assolir un gran èxit de públic, a més de reivindicar el shanghainès, una llengua que encara parlen 14 milions de persones però que ha desaparegut progressivament de la vida pública en favor del mandarí. La fascinació provocada per la sèrie ha fet que els fans visitin algunes de les localitzacions que hi apareixen, com ara el mencionat Peace Hotel, el Cathay Theatre, d'estil *art déco*, o el popular carrer Huanghe, epicentre de la vida nocturna de la ciutat.

Blossoms Shanghai és el retorn de Wong Kar-wai després de gairebé una dècada allunyat de la primera línia (l'última pel·lícula que va fer és *The grandmaster*, estrenada el 2013). Conegut per la meticulositat i el perfeccionisme, el director ha dedicat anys a la sèrie: el rodatge va arrencar el setembre del 2020 i va acabar a mitjans del 2023 (la sèrie es va estrenar el desembre d'aquell any). El rodatge va ser tan intens que alguns membres del repartiment feien broma assegurant que duraria tota la vida. Xin Zhilei, que interpreta la Li Li, la propietària del restaurant de luxe Grand Lisbon, ha explicat que, quan semblava que era l'últim dia de rodatge, mai era així; pocs dies després d'acomiadar-se de l'equip perquè ja havien acabat la feina, el director li va telefonar per tornar a rodar. ▬

Intensitat
Amb la meticulositat del director, el rodatge ha durat tres anys

L'humorista Marc Sarrats, creador d'"influencers' a 3Cat

A.P.
BARCELONA

Marc Sarrats, una de les cares més conegudes de l'escena còmica catalana i col·laborador habitual de l'*Està passant*, salta a la ficció amb una nova proposta per a 3Cat, *El creador d'influencers*, una sèrie que estarà disponible a la plataforma a partir d'avui.

En la nova producció l'humorista es transforma en un guru digital disposat a assessorar negocis i particulars, un personatge amb qui comparteix nom, Marc Sarrats. En aquesta autoficció estripada, que fa burla del món dels creadors de continguts i de les promeses de triomf meteòric, Sarrats es caracteritza per la seva falta de criteri i l'excés d'ambició, dos elements que condueixen els seus clients cap a situacions absurdes i catastròfiques.

Capítols curts

Rodada com un fals documental, a l'estil de comèdies com *The office*, *El creador d'influencers* és una crítica directa als perfils especulatius que proliferen a les xarxes socials, en un context en què l'aparença del triomf amaga sovint interessos purament econòmics i pràctiques qüestionables. La col·lecció de clients de ficció de Sarrats inclou policies, *influencers*, catedràtics, peixaters i, fins i tot, una escola bressol, una fleca i una parròquia. Tots ells acudeixen al creador de continguts per millorar la seva presència i la seva imatge a les xarxes socials, però les estratègies arriscades no sempre aconsegueixen els resultats esperats.

La primera sèrie de Sarrats consta de 8 episodis de 15 minuts cadascun, un format curt que l'emparenta amb la comèdia *Poquita fe*, que va triomfar a Movistar+ fa un parell d'anys i que també tenia episodis que no passaven del quart d'hora.

Els creadors de la nova proposta de ficció de 3Cat són Xumari Roca i Gil Pratsobrerroca, que ja van fer *El teorema del mico*, una sèrie de falsos documentals, i l'equip de guionistes està format per Biel Perelló, Gil Pratsobrerroca, Indigo Carbajal i Pau Cusí. ▬

CCMA

Marc Sarrats a *El creador d'influencers*.

Cos i Ment

MARIE MONTOCCHIO

“Sovint ens oblidem de pensar per nosaltres mateixos”

Parlem amb el filòsof Svend Brinkmann, autor de ‘Pensar’, on reivindica la contemplació com un acte de resistència i llibertat

LAURA SAULA

En un món dominat per la immediatesa i la superficialitat en què la desinformació és el pa de cada dia i les xarxes socials ens empenyen a estar connectats a totes hores, pensar es converteix gairebé en un acte reivindicatiu. Trobar un espai de crítica i reflexió és més necessari que mai, o almenys això assegura el filòsof danès Svend Brinkmann, autor del llibre *Think* (*Pensar*, Koan, 2025), que arriba un any després del seu èxit *The joy of missing out* (*La alegría de perderse cosas*, Koan, 2024), en el qual reflexionava sobre el FOMO i la por de perdre’s sempre plans suposadament millors que els teus.

En aquest nou llibre, el filòsof ens convida a redescobrir el valor de la reflexió crítica en un món obsessionat per la productivitat i el benestar instantani. “El pensament profund requereix temps i no es pot controlar ni optimitzar”, explica Brinkmann, que considera que vivim en una societat que ho viu tot amb una “actitud instrumental”: “Sembla que tot ha de ser útil i servir per a alguna cosa, quan la vida, la història o la natura ja tenen un valor intrínsec per als éssers humans”, continua.

Per al filòsof, el fet de pensar pren moltes formes: des de pensar com a solució als problemes fins a pensar com un acte instrumental o, simplement, pensar com a únic objectiu. “En la societat moderna som bastant bons pensant per solucionar problemes, però ens hem oblidat del valor de pensar pel simple fet de pensar”, continua. Davant d’això, es fixa en els filòsofs grecs, que celebraven una vida contemplativa en què el pensament tenia un paper cabdal.

El pensament, recorda Brinkmann, posseeix virtuts fonamentals que sovint oblidem en el ritme accelerat de la vida contemporània. Pensar ens ensenya a ser més rigorosos, més crítics i, sobretot, a revisar les pròpies creences amb humilitat i honestedat. “Unes qualitats especialment necessàries en una era marcada per la velocitat i per la irrupció de la intel·ligència artificial”, adverteix. En un context en què la informació abunda però el criteri escasseja, aquestes capacitats són més valuoses que mai.

Pensar bé, en definitiva, no és un luxe del passat, sinó una eina imprescindible per afrontar els reptes del present i del futur. També és, més enllà de l’exercici intel·lectual, una manera de viure amb més presència i profunditat. Per arribar-hi, Brinkmann ens proposa cultivar tres actituds fonamentals: la reflexió crítica, que ens permet qüestionar el que sovint donem per fet; el somieig, que obre la porta a la creativitat i la imaginació, i l’atenció plena, que ens connecta amb l’ara i aquí des d’una consciència més arrelada. Pensar bé, doncs, no és un fi en si mateix, sinó una pràctica que transforma la manera com habitem el món.

Ara bé, per recuperar aquest espai reflexiu, “hem de trobar oasis on poder fugir de les exigències de la velocitat i l’instrumentalisme a què ens veiem abocats”, afirma. Històricament, aquests oasis han estat, precisament, les escoles. “El terme *escola* prové del grec antic i significa *temps lliure* –recorda Brinkmann–. Un temps que permetia dedicar-se a qüestions importants sense que això estigués lligat a la utilitat immediata”, remarca. En aquest sentit, l’autor reivindica la necessitat de tornar a concebre l’educació com un espai per al pensament i no només com una eina per a la inserció laboral.

En una societat obsessionada per l’acció constant i la immediatesa, cal recordar que la felicitat, segons Brinkmann, no resideix únicament en fer, sinó també en pensar. “Una vida feliç és aquella que aconsegueix un equilibri harmònic entre l’activitat i la contemplació”. Sovint oblidem la importància de pensar per nosaltres mateixos, una pràctica que ens connecta amb les grans qüestions que donen sentit a l’existència: la vida i la mort, la justícia i la injustícia, l’amor i l’odi, entre d’altres. Sense aquesta connexió profunda, la nostra felicitat es torna superficial i efímera.

Finalment, per a Brinkmann, la reflexió no és cap luxe, sinó una necessitat humana fonamental: “La vida reflexiva és aquella en què pensar de manera immersiva resulta plaent, però que també dona lloc a accions que contribueixen a la felicitat i a l’alegria dels altres”. En un món que tendeix a valorar només la rapidesa, l’eficiència i la utilitat immediata, aquesta és una proposta tan valenta com imprescindible. Potser ha arribat el moment de recuperar el valor de pensar amb calma. Al capdavall, tal com defensa l’autor, pensar bé és, en última instància, viure bé.

DUPLANTIS BAT UN NOU RÈCORD MUNDIAL
El suec Armand Duplantis va establir, amb una altura de 6,28 metres, un nou rècord del món de salt amb perxa a Estocolm. És el dotzè rècord mundial de Duplantis, vigent campió olímpic i mundial. L'últim l'havia aconseguit al febrer.

Esports

EL GALATASARAY, DISPOSAT A FITXAR TER STEGEN

La premsa turca va informar ahir d'un acord entre Marc-André ter Stegen i el Galatasaray. Les informacions de mitjans com *Fanatik* asseguren que l'acord ja estaria fet amb el jugador i que ara faltaria parlar amb el Barça, que hauria de rebre aviat una oferta dels turcs. L'entorn del jugador alemany nega aquest acord, però no pas l'interès del Galatasaray per fitxar-lo.

Joan Laporta i Aleksander Čeferin conversant a la llotja de l'Allianz Arena durant la final de la Nations League. RICARDO LARREINA / EFE

El decisiu viatge de Laporta a Múnic

El president del Barça es va trobar amb el de la UEFA per parlar de la sanció que li caurà al club

SERGI ESCUDERO
BARCELONA

El Barça, per només un sospir, no va arribar a la final de la Champions League de Múnic. Tanmateix, aquesta ciutat bavaresa, paradís de la cervesa, ha tingut un paper important en el final de l'exercici del club blaugrana. Allà va viatjar Joan Laporta aprofitant que la selecció espanyola de Lamine Yamal hi va disputar la final de la Nations League el cap de setmana passat. El partit, malgrat que hi participaven diversos jugadors culers, era secundari en l'agenda del president executiu del Barça. La visita tenia un propòsit clar: parlar en persona amb Aleksander Čeferin, el president de la UEFA, per aconseguir una reducció de la multa que el màxim organisme del futbol europeu pretén imposar al Barça per incomplir reiteradament el seu *fair play* financer.

"Laporta va anar a Múnic a arreglar coses i sembla que va anar bé", expliquen a l'ARA fonts de l'entorn del dirigent. La relació entre Čeferin i Laporta actualment és cordial, fins al punt que el president de la UEFA va expressar al del Barça que és una pena que el conjunt català no participi en el Mundial de Clubs. L'últim moviment de Laporta va en direcció contrària a l'aposta del Barça per la Superlliga de la mà de Florentino Pérez. Tot sembla indicar que la sanció econòmica de la UEFA quedarà en una multa assumible per al Barça. Dels 60 milions d'euros que haurien pogut ser podria passar-se a un terç d'aquesta xifra. És una despesa imprevista considerable en un context econòmic que encara és de vaques magres, però no és la plantofada que es temia.

Tenint en compte que la UEFA encara no ha fet oficial la sanció i que l'exercici 24-25 del Barça es tanca el 30 de juny, l'ARA ha preguntat a fonts oficials del club si es treballa amb la previsió d'encabir aquesta factura econòmica a l'exercici actual o ja es deixarà per al 25-26, que començarà l'1 de juliol. "D'això n'han de parlar els responsables econòmics del club amb l'auditor", s'han limitat a dir com a resposta.

Els debats amb l'auditor

Per tant, aquest és un altre tema que se suma a la llista de *negociacions* que hauran de dirimir el Barça i Crowe, el nou auditor del club, de cara als números que es presentaran a l'assemblea. La primera és que Crowe accepti els 100 milions de la palanca de les llotges *vip* del nou Camp Nou; la segona, que no demani una devaluació del valor comptable de 208 milions pel 51% de Barça Studios. I la tercera, que tampoc

EL MAGDEBURG TOCA EL CEL I EL BARÇA ACABA QUART

El porter internacional espanyol Sergey Hernández va guiar amb les seves aturades el Magdeburg per guanyar la cinquena Lliga de Campions d'handbol de la seva història amb un triomf davant el Füchse de Berlín (26-32) en la fase final que es va jugar a Colònia. En el partit pel tercer lloc, es va confirmar la decepció total del Barça al perdre per un clar 30 a 25 contra el Nantes.

GATTUSO, ESCOLLIT NOU SELECCIONADOR D'ITÀLIA

L'exjugador internacional italià Gennaro Gattuso, de 47 anys, ha estat escollit com a nou seleccionador d'Itàlia en substitució de Luciano Spalletti, destituït després de la derrota contra Noruega (3-0) el 6 de juny. L'última temporada Gattuso va dirigir el Hajduk Split croat i arriba amb el repte de classificar els italians per al Mundial, després de perdre's els dos últims.

consideri que s'hagin de devaluar els 157,5 milions que el Barça va aportar de capital el 2022 a Locksley Invest (la societat que gestiona els drets televisius del club a la Lliga) durant la venda del 25% d'aquests drets.

La intenció inicial de la UEFA era imposar una sanció exemplar al Barça perquè és la segona vegada que incompleix el seu *fair play*. El club ja va haver de pagar 500.000 euros a l'organisme europeu per incompliment financer en el curs 2022-2023 després que el Tribunal d'Arbitratge de l'Esport (TAS) no acceptés el recurs del Barça. El motiu és el mateix que l'actual: la UEFA sentencia que les palanques (com la dels drets televisius i la de Barça Studios) que el Barça ha executat per poder fitxar i renovar jugadors des del 2022 no es poden incloure en els càlculs del *fair play* perquè són "beneficis per la venda d'actius intangibles" i no "ingressos operacionals" com considera el Barça. Tenint en compte això, Laporta ha jugat amb foc al seguir confiant en les palanques per complir el *fair play* quan ja havia rebut una sanció de la UEFA.

L'argumentació de Laporta

A causa d'aquesta reincidència, hi havia el perill que la nova sanció comportés una multa econòmica astronòmica, la pèrdua de punts a la Champions o la reducció del nombre de jugadors inscrits. Però la UEFA moderarà el cop: s'estalviarà els dos últims supòsits, disminuirà notablement el primer després de les converses amb el Barça i exercirà una clemència que ja va portar a terme amb altres clubs en el passat. L'argumentació principal utilitzada per Laporta davant Čeferin és que la naturalesa del Barça d'associació esportiva sense ànim de lucre li impedeix fer ampliacions de capital, recurs que tenen la possibilitat d'utilitzar la major part dels seus principals rivals europeus perquè són societats anònimes. Les palanques, segons Laporta, són la manera que s'ha trobat per poder seguir competint esportivament al primer nivell.

El pacte entre el Barça i la UEFA, però, té lletra petita. Més enllà d'haver de pagar entre 15 i 20 milions d'euros de multa, el club haurà d'afrontar els pròxims tres cursos sota l'amenaça que si torna a fer ús d'una palanca per computar-se "ingressos operacionals" la temuda sanció exemplar es farà efectiva. La UEFA ha deixat clar al Barça que haurà de complir el seu *fair play* financer gràcies a només tres branques: els nous ingressos del nou Camp Nou, la venda de jugadors i la reducció salarial de la plantilla. A més, el Barça es compromet al fet que els seus comptes tornin a estar equilibrats en un període de tres anys.

La viabilitat del fitxatge més somiat pel barcelonisme

Nico Williams, íntim de Lamine Yamal, mai ha deixat de ser objectiu del Barça

XAVI HERNÁNDEZ NAVARRO
BARCELONA

L'opció preferida del director esportiu del Barça, Anderson Luís de Souza, *Deco*, per reforçar l'atac és Luis Díaz, extrem esquerre del Liverpool. L'internacional colombià, autor de 17 gols i 5 assistències aquesta temporada, no està conforme amb les condicions que el club *red* li posa per renovar i està predisposat a canviar d'aires amb gairebé 29 anys. El principal escull d'aquest fitxatge és el seu preu, ja que a Anfield no s'asseurien a negociar per menys de 65 milions d'euros. Menys problemàtic seria oferir un contracte sucós a Díaz, que guanya poc més de 3 milions anuals. És aquesta anomalia el que motiva Deco a moure fitxa per incorporar un home valorat per la seva feina sense pilota i el seu olfacte golejador.

L'absència d'aquesta última capacitat –marcar gols– és un dels motius que van fer que el director esportiu culer preferís apostar per Dani Olmo –fitxatge estrella de l'estiu passat– abans que per Nico Williams. Ara bé, més que pels dubtes de Deco, si l'extrem de l'Athletic Club, autor de cinc gols en l'última Lliga, no va fitxar pel Barça va ser perquè no va veure clara la seva inscripció. Ell volia competir al costat de Lamine Yamal, tal com va transmetre al seu entorn íntim durant i després de l'Eurocopa, i si no ho va fer va ser perquè la situació del club barceloní en termes de *fair play* financer no li transmetia seguretat.

Han passat gairebé dotze mesos d'aquell serial, la necessitat del Barça de fitxar davanters persisteix i Williams torna a explorar vies per guanyar més diners i sobretot més títols, que és precisament el que no li pot donar l'Athletic. Davant d'aquesta tessitura, el diari *Sport* va informar d'una trobada de l'agent del futbolista, Félix Tainta, amb Deco, en què les dues parts van compartir anhels i limitacions. El primer va transmetre el que ja se sabia fa un any: que Williams va boig per jugar amb Lamine Yamal i tota la colla amb qui comparteix projecte a la selecció espanyola. I el segon va recollir l'interès amb l'asterisc de cada estiu: la dèbil situació del Barça tant en termes de límit salarial com de tresoreria.

Nico Williams celebrant el gol que li va marcar a França en les semifinals de la Nations League fa 10 dies a Stuttgart. RONALD WITTEK / EFE

Vendre, vendre i vendre

La precarietat econòmica blaugrana contrasta amb la il·lusió dels futbolistes per debutar al futur Camp Nou. A Joan Garcia, per qui es pagaran 25 milions al comptat en part gràcies a més endeutament per tenir diners a la caixa, li compensa aquest risc. Encara no sap com serà inscrit a la Lliga ni si haurà de compartir projecte amb Marc-André ter Stegen, però ja fa dies que va donar un sí que trenca el cor als seguidors de l'Espanyol. Luis Díaz i Nico Williams també s'exposarien a la incertesa a canvi d'una taquilla al costat de la de Lamine Yamal. Ara bé, ¿és viable plantejar-se'ls com a futuribles més enllà del desig dels implicats i de la complaença del barcelonisme?

En termes d'inscripció, la recepta, tenint en compte els condicionants actuals, és la mateixa amb el gairebé culer Garcia que amb els il·lusionants Williams i Díaz. D'una banda, vendre jugadors com el citat Ter Stegen, Araujo o fins i tot altres noms més dolorosos. I, de l'altra, lluitar als despatxos econòmics perquè l'impacte d'aquestes vendes sigui complet i no parcial. En altres paraules, tornar a la norma 1:1 del *fair play* seria el camí més curt perquè qualsevol moviment de sortida servís per encabir-ne un d'entrada.

La viabilitat d'operacions tan ambicioses com les de Luis Díaz o Nico Williams també implica tenir diners disponibles a la caixa per pagar el traspàs. Davant d'aquesta necessitat, la possibilitat de negociar amb el Liverpool pel colombià facilitaria les coses al Barça, que podria pactar un pagament a terminis. En canvi, com que l'Athletic mai parlaria amb Laporta per posar-s'hi d'acord, el navarrès només seria blaugrana amb un ingrés de 58 milions, que és l'import de la seva clàusula de rescissió. Aquesta diferència converteix Díaz en una presa més assequible. Però al president del Barça li agraden els reptes i sap perfectament que Lamine Yamal i tot el barcelonisme li farien l'onada si troba la manera de fitxar Williams.

MUNDIAL DE CLUBS

Lionel Messi just abans del partit inaugural de la primera edició del Mundial de Clubs de la FIFA. HANNAH MCKAY / REUTERS

Un Mundial de Clubs blindat per la policia

La competició arranca marcada per la por als incidents i les protestes polítiques durant el torneig

TONI PADILLA
BARCELONA

La primera edició del Mundial de Clubs de la FIFA va començar amb un empat sense gols entre l'Inter Miami i l'Al-Ahly egipci. El partit es va celebrar a l'estadi Hard Rock de la ciutat de Florida, on normalment es juga a futbol americà. Unes 60.000 persones s'hi van aplegar, però no van acabar d'omplir el recinte del tot, en part per la por d'alguns aficionats d'anar a l'estadi, ja que per arribar-hi calia passar per diferents controls de seguretat. Molts dels aficionats que volien anar-hi són immigrants llatins, i alguns no tenen els papers en regla.

El Mundial ha començat amb la presència de la policia de fronteres desplegada a les ciutats i amb uns primers partits estranys, ja que de l'empat sense gols es va passar a una golejada de 10 a 0 del Bayern davant el campió de Nova Zelanda, l'Auckland City, en un estadi que tampoc es va omplir. El PSG i l'Atlètic van protagonitzar el primer duel emocionant, amb golejada francesa per 4-0 a Los Angeles.

La primera edició del Mundial arriba en un moment de tensió internacional i també local dins dels Estats Units, després de l'assassinat de la congressista estatal demòcrata Melissa Hortman i el seu marit, i de les protestes en diverses ciutats per les accions dels agents d'Immigració i Control de Duanes, seguint les ordres de Donald Trump. "La Protecció Fronterera dels Estats Units es compromet a treballar per garantir que la Copa Mundial de Clubs sigui segura per a tots els implicats. La nostra missió no ha canviat", explicaven les autoritats, sense informar si aprofitarien el torneig per intentar enxampar immigrants sense els papers en regla. A la zona de Miami, un milió de persones d'origen llatí pateixen pel seu futur.

El Mundial no acaba de connectar i una de les raons és l'excés de seguretat, ja que el govern de Donald Trump vol evitar els incidents de l'última final de la Copa Amèrica de seleccions entre l'Argentina i Colòmbia el 2024, amb baralles a la graderia i aficionats que van entrar sense entrada a l'estadi de Miami. Llavors, els responsables policials van dir que la manca de reco-

En el primer partit l'Inter de Messi no va passar d'un empat 0-0 amb l'Al-Ahly

pilació de dades d'intel·ligència i els perímetres de seguretat insuficients van provocar el caos, que va deixar centenars de ferits. "Per a la Copa Mundial de Clubs, els aficionats hauran de passar per múltiples punts de control. La seguretat dels aficionats i dels participants és primordial. El nostre equip de seguretat ha estat planificant i col·laborant estretament amb les autoritats", deia el president de la FIFA, Gianni Infantino, abans del torneig. Tant la FIFA com Trump volen que el torneig sigui un èxit un any abans del Mundial de seleccions del 2026.

Un jugador rebutjat

Per això s'han mobilitzat milers de policies de diversos cossos de seguretat, també amb la tasca d'evitar protestes de caràcter polític dins dels estadis, ja que molts dels aficionats que solen anar a la lliga dels Estats Units són d'origen llatí i en els partits de la competició local s'han vist pancartes contra Trump. En aquest Mundial la consigna és no deixar entrar simbologia política. Per evitar incidents s'ha negat l'entrada a aficionats amb antecedents que segueixen clubs com el Boca Juniors argentí i el Palmeiras brasiler. Fins i tot no ha pogut entrar un jugador del Boca amb antecedents penals per haver ajudat un cosí en un robatori. La FIFA i Trump volen triomfar com sigui. O fer veure que tot va bé, tot i que alguns equips s'han entrenat a pocs metres de manifestacions que van acabar amb ferits.

enbreu

Hoquei sobre patins

El Vila-sana guanya la Copa

El CP Vila-sana d'Ivars va guanyar la seva primera Copa de la Reina després de golejar el Cerdanyola (0-5), l'equip amfitrió. Les lleidatanes, que completen una temporada històrica, van donar una lliçó d'efectivitat amb els gols de Victòria Porta, Gimena Gómez i Luciana Agudo a la primera part i de Dana Antón i Maria Porta a la segona.

Les jugadores del Vila-sana celebrant el seu èxit. RFEP

Motor

Russell s'imposa al GP del Canadà

L'anglès George Russell (Mercedes) va guanyar el Gran Premi del Canadà, desena prova del Mundial de Fórmula 1. Russell va aconseguir el seu quart triomf a la F1, el primer de l'any, a l'imposar-se al neerlandès Max Verstappen (Red Bull) i l'altre Mercedes, el del jove debutant italià Andrea Kimi Antonelli, de 18 anys.

Russell celebrant el seu triomf a Montreal. MATHIEU BELANGER / REUTERS

Visca Verdi
27 DE NOVEMBRE A LES 21.30 H
PALAU DE LA MÚSICA CATALANA
Les principals àries de Verdi –de les òperes 'La traviata', 'Nabucco' i 'Macbeth'– interpretades per l'Orquestra Simfònica del Vallès.
LA NIT DE L'ARA 2025
Aconsegueix la teva entrada des de 17 € a d.ara.cat/verdi o escanejant el codi QR
Patrocinadors
Fundació "la Caixa" · Estrella Damm · bassols · Fundació Vila Casas · Naturgy · Gramona · Castle catanias · Atlàntida
Organitza
ara

FESTÍ FEST

FESTIVAL GASTRONÒMIC DE PROXIMITAT BARCELONA

04-05 OCTUBRE 2025

ANTIGA FÀBRICA ESTRELLA DAMM

Arriba la segona edició!

Prepara't per descobrir 10 grans restaurants amb 20 plats, un mercat gastronòmic i artesà amb productes catalans, tastos, tallers i activitats de tota mena i música en directe per amenitzar el dia!

Entrades a: festifest.cat

AMB EL SUPORT DE: ESTRELLA DAMM · Generalitat de Catalunya

ORGANITZA: àpat

INICIATIVA DE: ara

PROGRAMACIÓ TELEVISIVA

INFORMACIÓ SERVIDA PER ONEDATA

TV3

06.00 **Notícies 3/24.**
08.00 **Els matins** (Magazín d'actualitat). Presentadora: Ariadna Oltra. Magazín d'actualitat que inclou entrevistes, reportatges i debats, entre altres seccions.
10.30 **Tot es mou** (Magazín). Presentadora: Helena Garcia Melero. Magazín d'entreteniment que no perd de vista l'actualitat. Un programa fresc i proper en què els presentadors s'acosten d'una manera informal i distesa als esdeveniments del dia a dia.
13.55 **Telenotícies comarques.** Presentadora: Núria Solé.
14.30 **Telenotícies migdia.** Presentadors: Raquel Sans, Xavi Coral. Esports: Marta Bosch. El temps: Francesc Mauri.
15.35 **Cuines.** Llenguado a la nyoca i Pa amb vi i xantillí.
16.05 **Com si fos ahir** (Sèrie). (T8). Per culpa de l'estrès i les drogues, la Itziar perd els nervis amb un proveïdor i se sent pressionada per l'Eugeni. Mentrestant, el Jordi pateix per si la Lídia i la Gina han deixat l'apartament en bones condicions, i descobreix una cosa que no li agrada gens. Finalment, el Toni petit vol adoptar un gos, i el Toni hi està d'acord fins que sap quin és el motiu que s'amaga darrere l'adopció.

16.45 **El paradís de les senyores** (Sèrie). (T6). El Roberto ha investigat qui són els germans Raguso, amb qui el Dante Romagnoli té tractes comercials, i el Vittorio comença a lligar caps sobre quines són les seves autèntiques intencions. Mentrestant, la Ludovica diu a la seva mare que va sentir la conversa amb el Ferdinando i que ja sap que ell s'ha ofert a pagar totes les despeses que comporti l'operació. D'altra banda, els transportistes es descuiden una maleta de la Flora a Vil·la Guarnieri. Quan aquesta demana a l'Italo que la hi faci arribar, l'Adelaide s'assabenta que la Flora, en realitat, viu en una pensió.
17.30 **La selva** (Magazín). Presentador: Xavier Grasset. Espai de reflexió, diversió i humor, amb un toc de profunditat, a través d'històries humanes que fan pensar i entretenen alhora. El programa no aborda només temes d'actualitat amb una perspectiva fresca i informal, sinó que també ofereix una rica oferta cultural.

19.10 **Atrapa'm si pots** (Concurs). Programa de preguntes i respostes que convida l'espectador a participar des de casa seva.
20.15 **Està passant** (Humor). Presentadors: Òscar Andreu, Jair Domínguez, Natza Farré, Queco Novell. Col·laboradors: Marc Giró, Elisenda Carod, Judit Martín, Magí, Marc Sarrats, Núria Marín. Informatiu satíric que analitza les claus de l'actualitat del dia i en busca la part divertida.
21.00 **Telenotícies vespre.** Presentador: Toni Cruanyes. Esports: Maria Fernández Vidal. El temps: Gemma Puig.
22.05 **Pel·lícula: Societat negra.** Espanya, 2020. Dir.: Ramón Termens. Int.: Alberto Jo Lee i Daniel Faraldo. Un confident de la policia i els seus dos col·legues del barri aconsegueixen robar els diners de la màfia xinesa de Barcelona, però aquest acte té unes conseqüències fatals que van molt més enllà del que mai haurien pogut imaginar.
00.35 **Més 324** (Debat). Presentadora: Marina Romero.

SX3 / 33

06.00 **Les tres bessones.**
06.48 **L'abella Maia.**
07.12 **Els germans Kratt.**
07.55 **Fuet.**
08.20 **Tító.**
08.30 **El Mic i els seus amics.**
08.40 **LooLoo Kids.**
09.07 **Dino tren.**
09.55 **Les tres bessones.**
11.47 **Robin Hood, el trapella de Sherwood.**
12.43 **Prodigiosa: Les aventures de Ladybug i Gat Noir.**
13.50 **Els germans Kratt.**
14.34 **Naruto.**
14.58 **Haikyu!!** (Sèrie).
15.45 **El xai Shaun.**
16.04 **Masha i l'os.**
16.25 **El Mic i els seus amics.**
16.36 **Numberblocks.**
16.46 **Tító.**
16.55 **A jugar! Amb en Tító i els Fa La La.**
17.06 **La Patrulla Peluda.**
18.00 **Ideafix i els irreductibles.**
18.33 **Robin Hood, el trapella de Sherwood.**
19.07 **Les tortugues ninja.**
19.30 **Info K.**
19.45 **Projecte Beta.**
19.57 **Les tortugues ninja.**
20.20 **Ràndom.** Presentadors: David Its Me, Maria Bouabdellah.
20.45 **Bola de drac Súper.**
21.08 **El detectiu Conan.**
21.55 **Plats bruts.** (T4). La Lídia, l'ex-xicota del Lopes, torna de l'Amazones embarassada i a punt de parir. A poc a poc, el Lopes s'implica en l'embaràs. Mentrestant, la Carbonell, el Pol, l'Emma i el Ramon s'inscriuen a un concurs de televisió.
22.20 **Els caps de setmana llargs d'en Rick Stein.** (T1). Rick Stein visita Lisboa, a la riba del riu Tajo, una ciutat ideal per tastar un marisc extraordinari i el famós pastéis de Belém, que podria considerar-se el millor pastisset de crema del món. A continuació, s'endinsa en el llegat històric lisboeta, les seves festes populars i el modern Mercado da Ribeira. A més, vibra amb la malenconia del fado.

23.19 **Trens singulars.** (T4). Per als aficionats als trens, el Japó és sobretot el país del Shinkansen, el tren bala. Va ser el primer tren d'alta velocitat del món, i es caracteritza per la seva puntualitat extrema. Amb el Shinkansen es pot anar ràpidament d'una punta a l'altra del país.
00.08 **Afers exteriors.** (T7).

ESPORT3

06.00 **Espòiler.**
06.25 **324 Esports.**
06.45 **Copa de la Reina d'hoquei patins.** Final.
08.20 **EHF Champions League.** Final.
10.00 **GR Barcelona.** La gran quadrícula (T1).
10.29 **A tocar de l'aigua.** La Noguera Pallaresa (II) (T1).
11.20 **EHF Champions League.** Final.
13.00 **Esport club.**
14.00 **Esport club.**
15.00 **Viure als Pirineus.** Un guia dels Pirineus, Primavera-Estiu (T1).
15.26 **Catalunya salvatge.** Testimonis de la natura (T1).
15.52 **Boscos.**
16.46 **Xarxa natura.**
16.57 **Karakia.**
17.30 **Esport club.**
18.30 **La Frontal.** Presentador: Carles Fité.
19.00 **Tot Costa.**
20.25 **OK Lliga masculina.** Barça-Deportivo Liceo. En directe. Final: segon partit del play-off. des del Palau Blaugrana.
22.15 **Tot Costa.**
23.00 **Onze.**
00.30 **324 Esports.**
00.55 **Onze.**
02.25 **324 Esports.**

LA 1

06.00 **Telediario matinal.**
07.50 **La hora de La 1.**
10.35 **Mañaneros 360.**
13.55 **L'informatiu.**
14.20 **Mañaneros 360.**
15.00 **Telediario 1.**
15.35 **Deportes 1.**
15.40 **El tiempo.**
15.45 **L'informatiu 2.**
15.55 **La familia de la tele.**
17.10 **Valle Salvaje.** (T2). El José Luis imposa un càstig sever als amants.
18.00 **La Promesa.** (T2). La Leocadia ha aconseguit per fi fer fora l'Ángela de La Promesa.
19.00 **El club de La Promesa.**
19.20 **El cazador stars.**
20.20 **Aquí la Tierra.**
21.00 **Telediario 2.**
21.35 **Deportes 2.**
21.40 **La Revuelta.**
23.00 **MasterChef.** Els aspirants veuen cada cop més a prop la final, i el jurat els ha preparat un programa ple de sorpreses, amb una visita molt especial que els dona una alenada d'energia.

ANTENA 3

06.00 **Remescar, cosmética al instante.**
06.15 **Las noticias de la mañana.** Inclou Deportes i El tiempo.
08.55 **Espejo público.**
13.20 **Cocina abierta con Karlos Arguiñano.**
13.45 **La ruleta de la suerte.**
15.00 **Antena 3 Noticias 1.**
15.30 **Deportes.**
15.35 **El tiempo.**
15.45 **Sueños de libertad.** (T2). El Raúl, sense fer cas de la Manuela, s'enfronta a l'Andrés.

17.00 **Y ahora Sonsoles.**
20.00 **Pasapalabra.**
21.00 **Antena 3 Noticias 2.**
21.30 **Deportes.**
21.35 **El tiempo.**
21.45 **El hormiguero.** Convidat: Paco León, actor i director.
22.50 **Renacer** (Sèrie). Emissió de dos episodis: Capítol 59 (T1): L'Evren confessa a la Bahar que va prendre massa pastilles i que els resultats de l'analítica eren del Cem.

CUATRO

08.00 **Alerta Cobra** (Sèrie). Emissió de tres episodis: El día del eclipse (T14), El auditor (T15) i El último día (T15).
10.30 **En boca de todos.**
14.00 **Noticias Cuatro.**
14.55 **ElDesmarque Cuatro.**
15.10 **El tiempo.**
15.30 **Summer TEM.**
18.30 **Lo sabe, no lo sabe.**
20.00 **Noticias Cuatro.**
20.45 **ElDesmarque Cuatro.**
21.00 **El tiempo.**
21.10 **First Dates.**
22.50 **Viajando con Chester.** Risto Mejide rep la cantant Paloma San Basilio, medalla d'Or de les Belles Arts i Grammy Llatí a tota una carrera. La conversa amb Paloma té lloc al mític Teatro Albéniz de Madrid, on la cantant s'acomiada de la música per sempre amb dos concerts per als quals ja no queden entrades.

01.55 **Sportium Game Show.**

TELE 5

08.00 **La mirada crítica.**
09.00 **El programa de Ana Rosa.**
12.15 **Vamos a ver.**
15.00 **Informativos Telecinco.**
15.35 **ElDesmarque Telecinco.**
15.45 **El tiempo.**
15.50 **TardeAR.**
18.30 **El diario de Jorge.**
20.00 **Informativos Telecinco.**
20.30 **ElDesmarque. Mundial.**
21.00 **FIFA Club World Cup 2025.**
23.10 **La Favorita 1922.**

LA 2

08.00 **Cafè d'idees.**
10.35 **La aventura del saber.**
11.35 **Déu n'hi do.**
11.40 **Efecte Collins. Càpsula.**
11.55 **Culturas 2.**
12.35 **Jeopardy.**
13.30 **El cazador.**
14.30 **Aquí hay trabajo.**
14.55 **De carrer. Càpsula.**
15.10 **La trampa.**
15.30 **Saber y ganar.**
16.20 **Grans documentals.**
17.05 **L'altaveu.**
19.00 **Malas lenguas.**
21.00 **Cifras y letras.**
22.00 **Días de cine clásico: Doce hombres sin piedad.**

LA SEXTA

06.00 **Ventaprime.**
06.45 **Remescar, cosmética al instante.**
07.00 **Previo Aruser@s.**
09.00 **Aruser@s.**
11.00 **Al rojo vivo.**
14.10 **Noticias 1ª edición.**
15.10 **Jugones.**
15.40 **La Sexta meteo.**
15.45 **Zapeando.**
17.15 **Más vale tarde.**
20.00 **Noticias 2ª edición.**
21.00 **La Sexta Clave.**
21.20 **La Sexta meteo.**
21.25 **La Sexta deportes.**
21.30 **El intermedio.**
22.45 **El taquillazo: Señor, dame paciencia.**

BETEVÉ

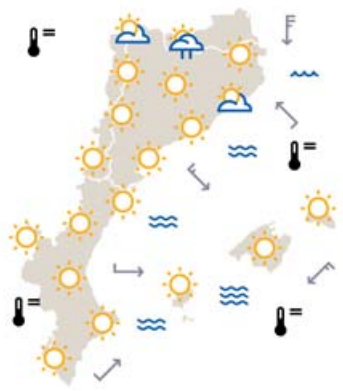
07.30 **Notícies en xarxa.**
09.00 **Efecte mosaic.**
10.30 **Per les teulades de les ciutats.**
11.20 **Va passar aquí.**
12.00 **Qui cuina avui?**
12.30 **BTV Directe matí.**
14.00 **BTV Notícies migdia.**
14.30 **La porteria.**
15.30 **Per les teulades de les ciutats.**
16.25 **Va passar aquí.**
17.00 **BTV Directe tarda.**
18.30 **Via 15.**
19.30 **Bàsics BTV.**
21.15 **Ciutadella.**
21.45 **Clàssics sense interrupcions: Las amigas.**

EL TEMPS AMB JORDI PONS

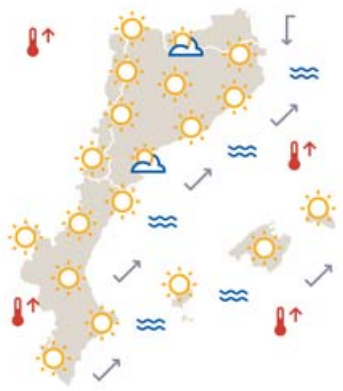
Setmana amb més calor i ambient tranquil

Avui farà xafogor a la costa i dominarà el sol a tot el país, només amb la presència d'algun núvol baix al litoral. Bufarà una mica de tramuntana al nord del cap de Begur, amb la mar alterada. Durant la tarda podrà caure algun ruixat a la Garrotxa o al Ripollès, acompanyat de fang i, localment, en forma de tempesta. Demà farà més calor i el termòmetre tornarà a fregar els 39 ºC a Ponent.

Dilluns 16

Dimarts 17

Dimecres 18

PASSATEMPS

Gaudeix online dels mots encreuats de l'ARA a **http://jocs.ara.cat**

SUDOKU

Difícil

					1	8		
8				9	6			
		1	7					9
	2		9				3	6
1		6				5		7
3	5				7		2	
9					8	6		
			2	4				3
		7	1					

Fàcil

	7							2
8	6					3	1	9
	4			9	5		7	
			2		9		3	
	5		4	8			9	
	1		5		3			
				7				
7	9	6					2	8
4							5	

SOLUCIONS D'AHIR

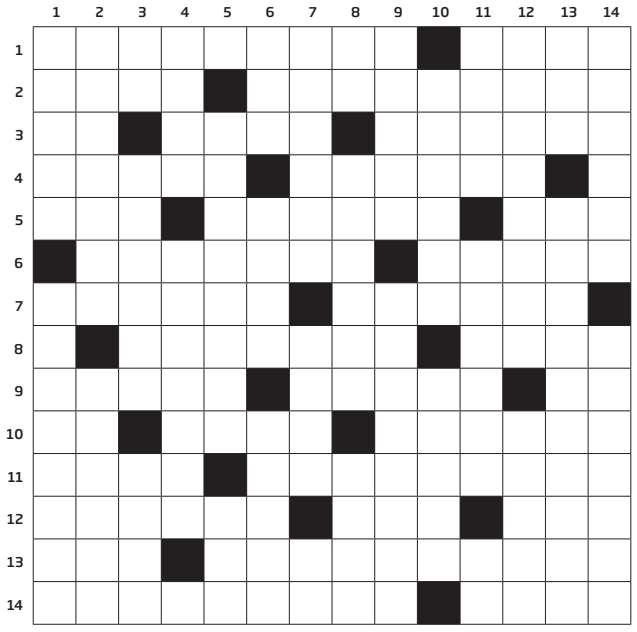
difícil

1	5	8	4	9	7	6	3	2
3	4	9	8	2	6	5	1	7
2	7	6	3	1	5	4	8	9
7	8	5	2	6	3	1	9	4
6	3	4	1	8	9	2	7	5
9	2	1	5	7	4	3	6	8
8	6	3	9	5	2	7	4	1
5	1	7	6	4	8	9	2	3
4	9	2	7	3	1	8	5	6

fàcil

6	1	5	2	8	4	3	9	7
8	2	9	7	3	5	4	1	6
4	3	7	6	1	9	5	2	8
3	7	6	1	5	2	8	4	9
1	9	8	4	6	7	2	5	3
2	5	4	3	9	8	6	7	1
5	4	3	9	7	6	1	8	2
9	8	1	5	2	3	7	6	4
7	6	2	8	4	1	9	3	5

MOTS ENCREUATS

núm. 5262, elaborat per Senyor Ventura

Horitzontals 1. Solt. La majoria dels seus cursos acaben visitant França. **2.** Un element propi d'un famós militar. Garola, facúndia, barbolla... **3.** L'espina de l'arengada. Si és francès, no en vull saber res. Pres. **4.** Va darrere del cec. Porta el cristianisme a indrets remots. El gos ha perdut el seu menjar. **5.** Un estiu sense límits. Reconegut. Triaves de dos en dos. **6.** Les més indicades. Picants. **7.** El trobaràs a l'oposició. Va de perles. **8.** Un litre. Faràs un cop de cap. Companys de pis de Joans i Joseps. **9.** Aquesta també és francesa. És molt astut, però ha errat estrepitosament. Sí, és això. **10.** Sense número. Les seves pujades són molt complicades. Llit d'una riera. **11.** Mico de repetició. Basada. **12.** Causa un perjudici. És fidel a les regles. La seva defensa ha fet córrer rius de tinta. **13.** Concepció familiar. Faré gros. **14.** Aspersori d'aigua beneita. Un pòquer dels escassos.

Verticals 1. Per tant... En Pasqual els portava blaus subjectats amb 'candaus'. **2.** Cansin. Ajuntaria. **3.** Seguides per esma. Tothom els va al darrere. Polemista digital. **4.** Dorm com un beneit. Oblit voluntari. Cap de peix. **5.** Cua de cavall. Mort de gana. La Mare Terra. **6.** Veïnes de Carcaixent. Un Hagi i un Popescu amb passat blaugrana. Pagats de si mateixos. **7.** Mercaderia per a ambdós sexes. Anivello. La pell del gos. **8.** Se'n va a les Garrigues amb una beca. Gratar. Per ser-ho, has de tenir filiació. **9.** Ordeixi un pla per enganyar el marit. Precarietat econòmica. **10.** Sacsejar. Una caixa acostumada a les reformes. **11.** Un virrei poc estimat al Perú. Vi amb poc color. Policia política. **12.** Aniries enrere i tornares a començar. Prengués París amb violència. **13.** No va pet, encara que s'hagi fotut mitja petaca. Posen les coses pel bon camí. **14.** Les galtes del cul. Tapes parcialment.

SOLUCIONS D'AHIR

E	X	E	R	C	I	E	N	■	T	X	E	C	A
N	A	S	■	L	I	N	I	E	R	■	X	U	T
D	I	C	T	A	■	V	A	P	O	R	O	S	A
U	■	L	I	N	E	A	L	I	T	A	T	■	N
C	L	O	R	■	S	S	S	S	■	M	I	S	S
■	A	P	A	R	C	A	■	O	R	A	C	I	O
A	S	■	V	E	R	T	A	D	E	R	■	C	S
C	E	T	A	C	I	■	P	I	P	A	D	A	■
R	R	R	■	O	B	C	E	C	A	■	E	R	E
I	■	E	S	M	A	L	T	■	R	E	S	I	S
T	A	T	U	A	■	E	I	X	O	R	C	■	C
I	G	■	I	N	A	P	T	A	■	R	E	B	O
C	R	E	T	I	N	S	■	P	L	A	N	E	R
S	E	D	E	N	T	A	R	I	S	■	S	U	T

FLISTFLAST

FRANCESC CANOSA

PERIODISTA

Nens vius, nens morts

Tam-tam. I tantarantam. Diuen que trauran pantalles de les escoles. I hi instal·laran cervells? Ves, bada, neurona. Vull dir que un dels principals problemes és d'allà dalt: de software. De barrinar, discórrer, donar voltes a la bicicleta del cap. Perquè ja podem xiular si l'ase no vol beure-veure. Ihà-ihò.

Que sí, que això: l'ortografia, la mala educació, el me-la-sua-tot, el tantsemenfotisme, el melindrisme... El tot i el res. Perquè en quin moment de la reconsagrada foguera col·lectiva vam confondre el fum amb el rostit? Eh? Perquè abans d'escriure cal pensar. I així tot. Ho saben els robots, la IA, el meu gat, Son Goku i la bleda assolellada fent la fotosíntesi. Però alguns humans, que només tenen de títol una etiqueta d'Anís del Mono, creuen que no. No hi ha preguntes, interrogants, dubtes, electricitat, plutoni, gasolina, suor, nervi... Hi ha una paraeducació. És la pedagogia del *porque-yo-lo-valgo*. *Yo-no-soy-tonto*. *Yo-yo*. Sí-sí. Fàbriques de ihàs-ihòs. Rucs en sèrie creient-se que són espavilats i no saben fer la o amb un canut. Venen de sèrie. Lobotomitzats des de casa. Caps tunejats a domicili. A moltes famílies comença la para-farsa-pedagògica. I a l'escola això no s'arregla ni amb un mall, ni amb aiguarràs. I si a més li fots querosè com a mètode pedagògic... Fa temps que passa.

El que està passant és que des d'infantil fins a la universitat tenim alumnes ben preparats existencialment, anímicament, acadèmicament, esforçadament... I davant l'allau d'analfabets que els envolten es tanquen, s'aïllen, abandonen, embogeixen... Passa això: que el que molts hem après, llegat, de generació en generació, no ho veiem al nostre dia a dia de país: família, escola, feina, carrer, núvol, membrana sensorial... La divisió entre unes educacions familiars i escolars i d'altres és total. Dues carreteres, potser encara paral·lels, però que ja no es toquen i es van separant, allunyant...

El 1994 començava tenint-ho tot en contra la Facultat de Comunicació Blanquerna. Només tenia la pedagogia de la il·lusió, l'aventura, la fragilitat, la força, l'energia. Fa trenta anys de la primera promoció i Miquel Tresserres, primer degà, ens diu unes paraules als que ara estem a la sirga del funambulisme existencial. Però sempre cal això. Parla, Miquel: "Participar com a actors apassionats en el convit universitari, en el convit que és la vida. La història de cadascú és una epopeia de sorpreses i imprevistos... El convit i el combat de la vida. On la comunicació informa i enganya alhora. Una veritat òbvia en pot amagar una altra de fonamental que permet entendre-ho tot, i el joc banal entre veritats, veritats a mitges i mentides no para, i en el convit apassionat de la vida anem aprenent que els millors moments són els de la comunicació interpersonal: franca, lliure, intel·ligent, no sabríem viure en un món massa quiet". Gràcies.

Hi ha una pedagogia que ensenya tot el contrari: que no hi ha convit ni combat a la vida. Que cal aprendre a estar quiet. Encefalograma pla. Identitat vegetal. Prescriptors del buit. Ganduls simulant ser treballadors. Llestos sense lletra. Drogoaddictes emocionals. Dictadors de la felicitat. Analfabets existencials. Perquè hi ha una pedagogia dels vius i una pedagogia dels morts. Ens calen persones, no cadàvers. Perquè els nens no han de morir ni al present, ni al futur. Perquè així tot mor: sense la pedagogia del convit i el combat.

Amb la col·laboració de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, Generalitat Valenciana

GENERALITAT VALENCIANA SEMPRE TEUA La teua llengua

Generalitat de Catalunya Departament de la Presidència

NOTES A PEU DE PÀGINA

DEMÀ **Sílvia Soler**

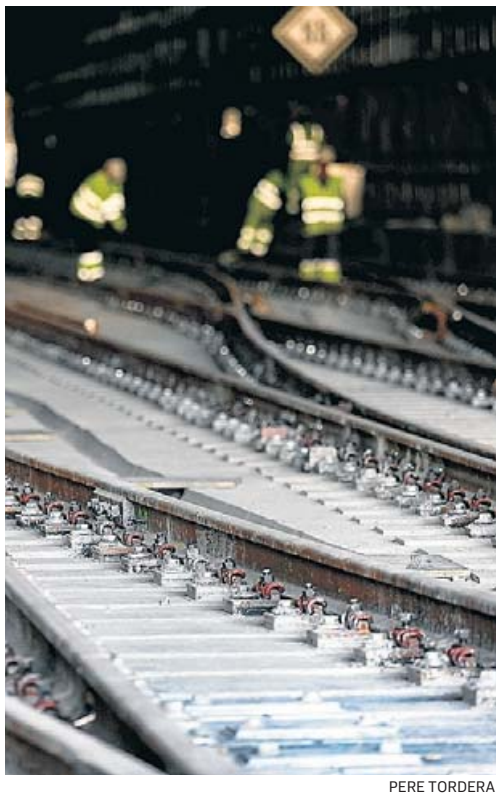
La corrupció soterrada a Catalunya

XAVIER BOSCH

1. Durant anys i panys, cada setmana he passat dos cops per sota de la via del tren de Sant Feliu de Llobregat. En els últims mesos, la murga de les obres de soterrament de la línia obliga a fer una volta en cotxe que, a vegades, ni el GPS sap dir-te on has anat a parar. L'obra, tanmateix, era absolutament necessària. Una prioritat. No era un caprici dels veïns de la capital del Baix Llobregat, que feia quatre dècades que maldaven perquè la via no dividís el poble. Era una pega per a la circulació, una constant d'accidents de vianants a l'hora de travessar la via i, per als més desesperats, la infraestructura oferia molts punts des d'on era molt fàcil tirar-se a la via. El novembre de 2019, finalment Adif adjudicava l'obra a Acciona Construcción per 62,6 milions d'euros. Qui podia arribar a pensar que, d'aquest total, algun polític se n'emportaria una comissió de sotamà?

2. Cinc anys després, i per culpa d'un pelacanyes amb ganes de venjança, hem sabut que la comissió se la repartien el mateix ministre de Transports, José Luis Ábalos; la mà dreta de Pedro Sánchez, Santos Cerdán, i el mateix Koldo García, el protagonista tapat de la novel·la. És el secundari que, quan esdevé protagonista, sacseja tota la història i fa trontollar el govern del PSOE, que ja s'agafava amb pinces. La seva venjança demostra que, des de fa una pila d'anys, en Koldo ja va veure a venir que a l'hora de la veritat –que és l'hora en què es destapa tota la mentida– a ell el deixarien caure sol, li encolomarien tots els morts i seria un cap de turc de manual. Com que s'ensumava que Ábalos i Cerdán el podien vendre, va enregistrar les converses amb ells. No hi havia telèfons pel mig, no hi havia guàrdies civils que els gravessin les converses. Era ell mateix provocant que els altres dos, amb tot el poder que tenien, cantessin en un entorn que es pensaven que era segur i d'absoluta confiança. Però això és Espanya i Villarejo ha ensenyat a tothom que, com més converses privades i comprometedores tens de la gent, més rocs a la faixa guardes per poder utilitzar segons et convingui.

PERE TORDERA

3. La corrupció i les comissions, doncs, continuen sent el pa nostre de cada dia, a Espanya. A Catalunya, qui estigui lliure de pecat que tiri la primera pedra. El que encara sorprèn d'aquests casos és que les empreses constructores adjudicatàries n'acostumin a sortir com si res, quan són aquestes grans companyies les que permeten alimentar tot aquest joc pervers de les morterades de sotamà. Per guanyar un concurs públic, per obtenir una adjudicació, les grans constructores continuen untant qui faci falta –partits, ministres, assessors, pelacanyes– per tal d'assegurar-se un contracte de nassos. Que dels 62,6 milions d'euros que Acciona hauria rebut d'Adif n'hagués de pagar prop de mig milió al trident Ábalos-Cerdán-Koldo és la xocolata del lloro, per a l'empresa. Una propina que ja entra dins del pressupost de l'obra, en una comptabilitat paral·lela.

4. Fins ara semblava que Pedro Sánchez se'n sortiria. Junts i ERC necessiten que segueixi al poder per allò de l'amnistia i dels indults, Sumar té molta por a la dreta i els bascos –com sempre– ja esgarraparan algun benefici per sostenir-lo com a cap de govern. Però les peces que cauen cada cop estan més a prop de Sánchez. Les acusacions per un germà col·locat i recol·locat són flagrants, la sospita que el fiscal general obeïa ordres de la Moncloa per empastifar la parella de Díaz Ayuso és molt greu i, per acabar-ho d'adobar, *El País* i la SER li estan girant l'esquena d'una forma evident. La darrera vegada que va estar contra les cordes, Sánchez va convocar eleccions i, contra tot pronòstic, continua vivint a la Moncloa. Ara potser no serà tan agosarat de jugar-s'ho tot a un altre cara o creu.

PREMI ARA DE CÒMIC EN CATALÀ
SISENA EDICIÓ
PREMI 10.000€ A L'OBRA GUANYADORA
Tens temps fins al 7 de setembre del 2025 per presentar el còmic en format PDF (19x26 cm) al correu *premicomic@ara.cat*
Tots els detalls a premicomic.ara.cat
Amb la col·laboració de: Generalitat de Catalunya · Editorial Finestres · ara

9 772014 010016 05267